

Критеријуми оцењивања за 4. разред

Критеријуми оцењивања су усклађени са **Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању**

"Службени гласник РС", број 10 од 9. фебруара 2024.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Ученик се оцењује бројчано из обавезних предмета, у складу са законом и правилником.

Бројчана оцена из обавезних предмета, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: **оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика.**

Оцењивање из обавезног предмета: музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. У обзир се узима индивидуално напредовање у односу на претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Изборни предмет верска настава и грађанско васпитање оцењују се описно, тростепеном скалом: **истиче се, добар и задовољава.**

Ученици се у току школске године оцењују на следеће начине:

- Писменим проверама (тестови, контролне вежбе)
- Усменом провером
- Ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- теоретског знања;
- практичне примене знања;
- писмених провера знања (писмени задаци из српског језика и математике);
- тестова;
- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- самостално осмишљених мапа ума, презентација...

Оцењивање је континуирани процес.

Скала бројчаног оцењивања ученика на писменим проверама:

- од 86%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 85% врло добар (4)
- Од 55%-69% добар (3)
- од 40%-54% довољан (2)
- испод 40% недовољан (1)

Скала може да варира у циљу мотивисаности ученика и у зависности од његовог постигнућа али не више од 10%.

Ученик се оцењује бројчано из обавезних предмета у складу са законом и овим правилником.

Бројчана оцена из обавезних предмета, у току школске године утврђује се на основу следећих критеријума: оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;

- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Ученик се оцењује на основу **усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада**, а у складу са програмом предмета. У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима

групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада – портфолија, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Постигнуће ученика из практичног рада, огледа, лабораторијске и друге вежбе, уметничког наступа и спортске активности оцењује се на основу примене учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената и других помагала у извођењу задатка, као и примене мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Наставни предмет: **СРПСКИ ЈЕЗИК**

Ученици се у току године оцењују на следеће начине:

- евидентираним писменим проверама
- усменом провером
- ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...) .

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања. према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...) .

Шта се оцењује на писменим и домаћим задацима (састав, есеј, прича, песма и остали облици писаног изражавања)

РУКОПИС:

- колико је читак и правилан;
- да ли ученица/ученик меша писма (ћирилицу и латиницу);
- да ли ученица/ученик меша писана и штампана слова;

УРЕДНОСТ (ЕСТЕТСКИ ИЗГЛЕД ЗАДАТКА):

- да ли ученица/ученик прецртава;
- да ли ученица/ученик умеће речи;

ФОРМА:

- да ли ученица/ученик уме да обликује нове мисаоне целине (пасусе);
- да ли су нове мисаоне целине међусобно складно повезане;

САДРЖАЈ:

- у којој мери написано одговара теми;
- да ли ученици праве јасну разлику између доживљаја и догађаја;
- колико је речник који ученик/ученица користи богат/сиромашан;
- да ли је композиција складна (увод, разрада, закључак);
- да ли у раду постоје материјалне грешке (књижевни род или врста, имена јунака, место радње, време радње и сл.)

ПРАВОПИС:

- писање великог и малог слова (примењује правила писања адресе, имена уметничких дела, назива институција, предузећа, установа и назива манифестација);
- састављено и растављено писање (речца ЛИ и НЕ);
- интерпункција , управни говор;
- глаголски облици;

СТИЛИЗАЦИЈА:

- да ли у раду има понављања;
- да ли у раду постоје жаргонизми;
- да ли су реченице правилне (ред речи у реченици).

Оцена на **УСМЕНОМ ОДГОВАРАЊУ** се формира на основу учениковог одговора.

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученикће бити у стању да:
ЈЕЗИК (ГРАМАТИКА, ПРАВОПИС)	– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора;
КЊИЖЕВНОСТ	– чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шaljиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела;

	– препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитих улога/перспектива; – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (ГОВОРЕЊЕ, СЛУШАЊЕ, ПИСАЊЕ, ЧИТАЊЕ)	– употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; – употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; – препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; – напише разгледницу, честитку, приватно писмо; – прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; – повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; – правилно структурира текст; – учествује у предлагању садржаја и начина рада.

Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК

ОБЛАСТ	Критеријуми оцењивања				
	Недовољан (1)	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
ЈЕЗИК - Граматика - Правопис - Ортоепија	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). - Не показује жељу за напредовањем. - Домаће задатке не израђује на време. - Није активан на часу.	- Ученик уз помоћ препознаје врсте речи: именице, придеве, глаголе, заменице и бројеве; - Уз помоћ препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур); - Уз помоћ препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и попотврдности/ одричности (потврдне и одричне); - Уз помоћ разликује управни од неуправног говора, препознаје моделе; - Уз помоћ препознаје врсту од службе речи у реченици; - Уз помоћ препознаје основне реченичне чланове; - Уз помоћ препознаје	- Ученик препознаје врсте речи: именице, придеве, глаголе, заменице и бројеве; - Препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур); - Препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и попотврдности/одричности (потврдне и одричне); - Разликује управни од неуправног говора, уз мањи	- Ученик одређује врсте речи: именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе; - Углавном зна граматичке категорије глагола (лице, број и род) и најчешће уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго; - Одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и попотврдности/одричности (потврдне и одричне); - Уз мањи подтицај претвара управни у неупрани говор	- Ученик именује врсте и подврсте речи: властите и заједничке именице, описне, присвојне и градивне придеве, личне заменице, основне и редне бројеве, глаголе; - Зна граматичке категорије глагола (лице, број и род) и самостално уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго; - Одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и попотврдности/

		прави објекат и прилошке одредбе за место време и начин; - Препознаје употребу великог слова, речцу ли, не и јер уз минималну примену.	подстицај пише сва три модела управног говора. -Углавном препознаје врсту од службе речи у реченици; -Зна основне реченичне чланове и уз мањи подстицај их одређује; - Препознаје прави објекат и прилошке одредбе за место, време и начин и уз мањи подстицај их одређује; -Углавном употребљава велико слово, правилно пише речцу ли, не и јер.	и обрнуто, пише сва три модела упрвног говора; - Преознје врсту од службе речи у реченици; - У великој мери самостално одређује субјекат и глаголски предикат; -Зна прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин и углавном их самостално одређује; - Најчешће правилно пише велико почетно слово, као и речцу ли, не и јер.	одричности (потврдне и одричне) и самостално наводи примере; - Самостално претвара управни у неупрани говор и обрнуто, пише сва три модела упрвног говора; - Разликује врсту од службе речи у реченици; -Самостално одређује субјекат и глаголски предикат. - Зна прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин и самостално их одређује; -Правилно пише велико слово у свим ситуацијама, као и речце ли,
--	--	--	--	---	--

					не и јер.
КЊИЖЕВНОСТ - Анализа књижевног дела - Усвајање књижевних појмова - Књижевне врсте	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). - Не показује жељу за напредовањем. - Домаће задатке не израђује на време. - Није активан на часу	- Уз помоћ препознаје књижевне врсте: народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - Уз помоћ уочава основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); - Делимично чита са разумевањем различите врсте текстова и уз помоћ образлаже утисак о прочитаном; - Уз помоћ повезује догађаје у причи и одређује главне и споредне ликове; - Уз помоћ препознаје кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице; - Уз подстицај	- Препознаје књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - Делимично зна да уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, рима и ритам); - Углавном чита са разумевањем различите врсте текстова и делимично образлаже свој утисак и мишљење о прочитаном; - Препознаје догађаје у причи и повезује их уз подстицај и одређује главни догађај и главне и споредне ликове и препознаје основне особине ликова; - Изражава доживљај песме; - Препознаје кратке народне умотворине – пословице, загонетке,	- Разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - Уз мањи подстицај уочава и издваја основне елементе лирске песме (стих, рима и ритам); - Најчешће чита са разумевањем различите врсте текстова и образлаже свој утисак и мишљење о прочитаном; - Уочава временску повезаност догађаја у причи и наводи правилан редослед радње; - Издваја главне и споредне ликове, објашњава основне особине; - Изражава доживљај песме и издваја	- Самостално разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - Самостално уочава и издваја основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); - Увек чита са разумевањем различите врсте текстова и образлаже свој утисак и мишљење о прочитаном; - Објашњава узрочно-последичну временску повезаност догађаја у причи и износи правилан редослед радње; - Разликује главне и споредне ликове и упоређује их; објашњава особине

		изражава доживљај песме; - Уз помоћ може да издвоји очигледну и јасну поуку басне; -Углавном научи песму и уз помоћ је рецитије; -Уз помоћ и подстицај може да изведе једноставну улогу у драмском тексту;	брзалице и делимично зна да тумачи; - Уз подстицај издваја очигледну и јасну поуку басне; -Рецитије песму уз мањи подстицај; - Уз мањи подстицај може да изведе једноставнију улогу у драмском тексту;	песничке слике; -Разликује кратке народне умотворине – пословице, загонетке, брзалице и делимично тумачи пословице; -Углавном самостално издваја поуку у басни; -Изражајно рецитије песму; -Самостално изводи улоге у драмском тексту;	ликова и наводи примере; -Изражава доживљај песме и песничке слике уз давање примера; - Зна кратке народне умотворине – пословице, загонетке, брзалице;тумачи пословице; - Самостално издваја поуку у басни; -Самостално и изражајно рецитије доносећи доживљај песме слушаоцу; - Самостално и изражајно изводи улоге у драмском тексту;
ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем. - Домаће задатке не израђује на време. - Није активан на часу.	-Ученик чита ћирилични и латинични текст уз погрешке и без поштовања интерпункције. - Делимично је савладао писање оба писма; -Уз помоћ саставља и изговара једноставну обавештајну, упитну и заповедну реченицу, спаја више реченица у кратку целину; -Веома ретко или уз помоћ употребљава основне облике	-Ученик чита ћирилични и латинични текст уз мање погрешке и делимично поштује интерпункцију. - Понекад прави грешке при писању латиничног писма; -Уз мању помоћ саставља и изговара обавештајну, упитну и заповедну реченицу, спаја више реченица у кратку целину; -Уз мању помоћ употребљава основне облике усменог и писменог изражавања:	-Ученик чита ћирилични и латинични текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; - Углавном зна и користи оба писма; -Самостално саставља и изговара обавештајну, упитну и заповедну реченицу, спаја више реченица у кратку целину; - Препричава, прича и описује на сажет начин и извештава о догађајима. - Одређује речи истог,	-Ученик чита ћирилични и латинични текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије. - Зна и користиобаписма (ћирилицу и латиницу); -Самостално саставља и изговара сложену обавештајну, упитну и заповедну реченицу,

		усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; - Делимично одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. - Ретко саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. - Фонд речи често је веома оскудан у односу на узраст ученика. - Често неправилно пише диктат и аутодиктат.	препричавање, причање и описивање; - Углавном самостално одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног, увећаног значења. - Углавном саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. - Фонд речи је делимично прилагођен узрасту; - Пише диктат и аутодиктат са грешкама.	сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. - Самостално саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. - Фонд речи је у великој мери прилагођен узрасту; - Пише диктат и аутодиктат са мањим грешкама.	спаја више реченица у дужу целину; - Самостално препричава, прича и описује на опширан начин и извештава о догађајима. - Одређује речи истог, сличног, супротног, умањеног и увећаног значења. - Самостално саставља приче на основу задатог почетка, мења крај приче, наставља причу. - Фонд речи је веома богат и прилагођен узрасту. - Правилно пише диктат и аутодиктат.
--	--	---	---	--	--

ОЦЕНА ПИСМЕНИХ ЗАДАТАКА

Све писане провере знања треба писати писаним словима читко и уредно.

ОЦЕНА 5

- Издвојени су битних елемената;
- Елементи су сложени у логичну, јасну и прегледну композицију, видљиве су релације међу елементима;
- Изнети су јасни и аргументовани закључци;
- Поткрепљивање примерима је јасно и довољно.

ОЦЕНА 4

- Издвојена је већина битних елемената;
- Елементи су сложени у композицију, али нису видљиве релације међу елементима;
- Изнети су углавном јасни и аргументовани закључци;
- Поткрепљивање примерима је углавном јасно и довољно.

ОЦЕНА 3

- Издвојени су неки битни елементи;
- Композиција није јасна и потпуна, изостају релације међу елементима;
- Изнети су углавном јасни и аргументовани закључци;
- Поткрепљивање примерима је недовољно или нејасно.

ОЦЕНА 2

- Издвојени су само основни елементи;
- Композиција је нејасна и непотпуна, изостају релације међу елементима;
- Нису изнети закључци;
- Није поткрепљено примерима.

АНГАЖОВАЊЕ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ

Ангажовање и однос према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)				
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза;	-мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање;	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника;	-незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не мотивишу на рада;

-даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; -уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.	користећи научне садржаје, -поштује правила рада -подржава рад групе и потстиче их на рад; -поуздан, марљив и одговоран; -презентује тачне податке.	-спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимучно поштије правила рада.	-задатак не завршава и има грешака; - површан у раду и поштовању правила; -углавном је пасиван у групи.	-не поштује правила понашања у групи; -тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.
--	--	--	---	---

НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ

Усме но излаг ање	Актив ност на часу	Практ ичан рад	Дом аћи зада так	Те ст	Презент ација	Графи чки рад	Сара дња у тиму	Комуник ација у тиму	Покази вање инициј ативе	Заинтересо ваност
+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -

(±,- начини који се користе у раду)

Наставник у току целе школске године прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији.

Ученик у току часова добија плусеве и минусе у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску.

Критеријум:

- +++++ = (5)
- ++++- = (4)
- +++-- = (3)
- ++--- = (2)
- +---- = (1)

Наставни предмет: **МАТЕМАТИКА**

Ученици се у току године оцењују на следеће начине:

- писменим проверама
- усменом провером
- ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...).

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученикће бити у стању да:
БРОЈЕВИ	– прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност изрази са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); – упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким бројиоцима или имениоцима; – сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима;

	– запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема;
ГЕОМЕТРИЈА	– именује елементе и опише особине квадрa и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрa и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадрa и коцке;
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	– прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - реши проблемске задатке у контексту мерења.

Наставни предмет: **МАТЕМАТИКА**

ОБЛАСТ	Критеријуми оцењивања				
	Недовољан (1)	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
БРОЈЕВИ - Блок бројева преко 1000 - Скуп природних бројева - Рачунске операције: сабирање, одузимање, множење и дељење - Разломци	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). - Нема основно познавање појмова. - Не показује жељу за напредовањем	- Уз помоћ чита, пише и упоређује природне бројеве; - Одређује месну вредност цифре уз помоћ; - Ретко самостално врши четири основне рачунске операције у скупу N0; - Ретко тачно постави и израчуна вредност бројевног израза са две рачунске операције; - Уз помоћ решава	- Самостално са грешкама чита, пише и упоређује природне бројеве; - Често самостално уз мање грешке одређује месну вредност цифре; - Самостално уз грешке врши четири основне рачунске операције у скупу N0; - У великој мери тачно постави и израчуна вредност бројевног израза са са више рачунских	- Често самостално чита, пише и упоређује природне бројеве; - Самостално одређује месну вредност цифре; - Често самостално врши четири основне рачунске операције у скупу N0; - Тачно постави и израчуна вредност бројевног израза, применом својства рачунских операција;	- Самостално и тачно чита, пише и упоређује природне бројеве; - Тачно одређује месну вредност цифре; - Самостално и тачно врши четири основне рачунске операције, у скупу N0; - У потпуности тачно постави и израчуна вредност бројевног израза,

		једноставније једначине, понекад делимично одређује и записује скуп решења неједначина; -Ретко решава проблемски задатак користећи бројевни израз,једначину или неједначину; -Уз помоћ процени вредност израза са једном рачунском операцијом; -Уз помоћ одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; -Понекад уочава делове целине и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; -Ретко пореди разломке облика m/n са једнаким бројиоцима или имениоцима. -Уз помоћ сабира и одузима разломке са једнаким имениоцима; -Ретко самостално резултат мерења дужине запише	операција; -Делимично решава једноставније једначине, одређује и записује скуп решења неједначина; -Делимично решава проблемски задатак користећи бројевни израз,једначину или неједначину; -Уз мање грешке процени вредност израза са једном рачунском операцијом; -Уз мање грешке одређује вишеструке декадне јединице најближе датом броју; -Делимично уочава делове целине и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; -Делимично пореди разломке m/n са једнаким бројиоцима или имениоцима; -Углавном сабира и одузима разломке са једнаком	-Углавном решава једначине, у знатној мери одређује и записује скуп решења неједначина; -Углавном решава проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; -Често самостално процени вредност израза са једном рачунском операцијом; -Често самостално одређује вишеструке декадне јединице најближе датом броју; -Углавном уочива делове целине и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; -Углавном самостално пореди разломке m/n са једнаким бројиоцима или имениоцима. -Често сабира и одузима разломке са једнаком имениоцима;	применом својства рачунских операција; - Тачно решава једначине и неједначине и провери тачност решења; - Тачно решава проблемски задатак користећи бројевни израз,једначину или неједначину; -Самостално и тачно уме да процени вредност израза са једном рачунском операцијом; - Самостално и тачно одређује вишеструке декадне јединице најближе датом броју; -Уочава делове целине и записује разломке облика $(m, n \leq 10)$; -Самостално пореди разломке облика m/n са једнаким бројиоцима или имениоцима.
--	--	---	---	---	--

		децималним бројем са највише две децимале; -Уз помоћ чита и користитабелеилиграфичке дијаграме; -Уз помоћ формира низ на основу упутства; -Ретко реши задатак применом различитих начина представљања проблема;	имениоцима; -Углавном резултат мерења дужине запише децималним бројем са највише две децимале; - Каткад чита,користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; -Понекад формира низ на основу упутства; -Делимично реши задатак применом различитих начина представљања проблема;	-Често самостално резултат мерења дужине запише децималним бројем са највише две децимале; -Често самостално чита,користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; -Углавном формира низ на основу упутства; -Често самостално реши задатак применом различитих начина представљања проблема;	-Самостално сабира и одузима разломке са једнаком имениоцима; -Самостално и тачно запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; - Самостално чита,користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; -Самостално формира низ на основу упутства; -Тачно реши задатак применом различитих начина представљања проблема;
ГЕОМЕТРИЈА - Обим и површина	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). - Нема основно познавање појмова.	-Именује елементе и уз помоћ описује особине квадра и коцке; -Уз помоћ црта мреже и прави моделе квадра и коцке; -Уз помоћ	- Углавном именује елементе и описује особине коцке и квадра; -Самостално, али непрецизно црта мреже и прави моделе квадра и коцке;	- Самостално именује елементе и описује особине коцке и квадра; -Самостално црта мреже и прави моделе квадра и коцке; -Препознаје	- Самостално именује елементе и описује особине коцке и квадра и примењује на очигледним примерима; -Самостално и тачно црта мреже

	-Не показује жељу за напредовањем.	препознаје сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	-Углавном препознаје сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна са по неком грешком;	сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	и прави моделе квадра и коцке на основу задатог упутства; -Самостално и тачно препознаје сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). - Нема основно познавање појмова. -Не показује жељу за напредовањем.	-Препознаје јединице за мерење површине и запремине и претвара их уз помоћ. -Упоредује јединице за мерење површине и запремине уз помоћ; -Уз помоћ израчунава површину квадрата и правоугаоника ; -Уз већу помоћ израчунава површину и запремину коцке и квадра;	- Зна јединице за мерење површине и запремине упоредује их и претвара уз повремену помоћ. - Израчунава површину квадрата и правоугаоника, али повремено грешки; -Уз мање грешке израчунава површину и запремину квадра и коцке; -Уз помоћ решава проблемске задатке у контексту мерења;	- Зна јединице за мерење површине и запремине, самостално их упоредује и претвара; - Самостално израчунава површину квадрата и правоугаоника; - Самостално израчунава површину и запремину квадра и коцке; -Углавном решава проблемске задатке у контексту мерења;	- Самостално упоредује и тачно претвара јединице за мерење површине и запремине; - Самостално и тачно израчунава површину квадрата и правоугаоника; - Самостално и тачно израчунава површину и запремину квадра и коцке; - Самостално и тачно решава проблемске задатке у контексту мерења;

ПИСМЕНЕ ПРОВЕРЕ

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

ОЦЕНА		ОБРАЗОВНИ НИВО	
одличан(5)	од 85%-до 100%	Напредни ниво	примена
врло добар(4)	од 70%-до 84%	Средњи ниво	разумевање
добар (3)	од 55%-69%	Средњи ниво	репродукција
довољан (2)	од 40%-54%	Основни ниво	препознавање
недовољан (1)	испод 40%		

1. УСМЕНЕ ПРОВЕРЕ

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора.

Оцена **одличан (5)** – ученик савладава градиво из математике, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Такође, познаје и примењује правила у математици, активно учествује на часу током обраде новог градива, самостално изводи закључке. Ученик уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака, зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени, уме да примени различите јединице мере. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена **врло добар (4)** - ученик је способан да функционално усвоји појмове, анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада.

Оцена **добар (3)** – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе математичке појмове и термине. Задатке обавља делимично уз помоћ наставника.

Оцена **довољан (2)** – ученик влада основним појмовима може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима.

Оцена **недовољан (1)** – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

2. АНГАЖОВАЊЕ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ

(активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Ангажовање и однос према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)				
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у	-мотивисан је и редовно извршава задатке; - решава проблеме	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање;	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника;	- незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не мотивишу на рада;
извршавању обавеза; -даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да исказе	користећи научне садржаје, - поштује правила рада - подржава рад групе и потстиче их на рад; - поуздан, марљив и одговоран; - презентује тачне	-спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; - није самосталан, прати друге; - научено градиво примењује погрешно; - делимично поштије правила рада.	-задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; - углавном је пасиван у групи.	-не поштује правила понашања у групи; -траж и пуну пажњу и индивидуалан приступ.

суштину; - уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.	податке.			
---	----------	--	--	--

НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ

Усме но излагање	Актив ност на часу	Практи чан рад	Домаћи задатак	Тест	Презен тација	Графички рад	Сарадња у тиму	Комуни кација у тиму	Покази вање иници јативе	Заинтересо ваност
+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -

(+- начини који се користе у раду)

Наставник у току целе школске године прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији. Ученик у току часова добија плусеве и минусе у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску.

Критеријум:

- +++++ = (5)
- ++++- = (4)
- +++-- = (3)
- ++--- = (2)
- +---- = (1)

Наставни предмет: **ПРИРОДА И ДРУШТВО**

Ученици се у току године оцењују на следеће начине:

- писменим проверама
- усменом провером
- ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...) .

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогачен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученикће бити у стању да:
ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	– одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; – одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; – повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; – уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; – представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; – у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;
ЧОВЕК- ПРИРОДНО И ДРУШТВЕНО БИЋЕ	– повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу;
МАТЕРИЈАЛИ	– идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаравњем; – испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; – наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; – наведе примере превенције и заштите од пожара;

ПРОШЛОСТ СРБИЈЕ	– прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; – опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
------------------------	---

Наставни предмет: **ПРИРОДА И ДРУШТВО**

ОБЛАСТ	Критеријуми оцењивања				
	Недовољан (1)	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ - Моја домовина – део света - Сусрет са природом - Истражујемо природне појаве - Рад, енергија, производња и потрошња	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). - Не показује жељу за напредовањем.	- Уз већу помоћ одређује географски положај и основне одреднице државе Србије: границе, главни град, симболе, становништво; - Препознаје основне облике рељефа и површинских вода; - Препознаје основне типове насеља и њихове карактеристике; - Уз већу помоћ наброји које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови; - Препознаје	- Уз мању помоћ одређује географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболе, становништво; - Самостално уз грешке именује основне облике рељефа и површинских вода; - Зна основне типове насеља и њихове карактеристике; - Делимично зна	- Углавном одређује географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболе, становништво; - Препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у Србији; - Самостално наводи права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама; - У великој мери зна које су улоге различитих	- Самостално одређује географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболе, становништво; - У потпуности именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини, примењујући знања о странама света и картографским знацима;

		основна правила понашања у породици, школи и насељу;	које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови; -Зна основна правила понашања у породици, школи и насељу;	друштвених група и њихових чланова; -Зна коју су заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима;	-У потпуности разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима; - У потпуности разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују;
ЧОВЕК-ПРИРОДНО И ДРУШТВЕНО БИЋЕ	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем.	-Делимично објашњава како рециклажа помаже очувању природе; - Препознаје промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; -У недовољној мери планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; -Препознаје мере безбедног понашања приликом употребе дигиталних средстава комуникације;	- Објашњава како рециклажа помаже очувању природе и препознаје обновљиве природне ресурсе ; -Делимично повезује промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; -Делимично зна да планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; -Препознаје опасности и неке мере безбедног понашања приликом	- Објашњава како рециклажа помаже очувању природе даје предност коришћењу локалних производа направљених од рециклажног материјала; -Повезује промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; -Углавном зна да планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; -Углавном зна опасности и мере безбедног понашања	- У потпуности објашњава како рециклажа помаже очувању природе даје предност производима направљеним од рециклажног материјала, као и коришћ; - У потпуности повезује промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; -Самостално планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; -Самостално наводи мере

			употребе дигиталних средстава комуникације;	приликом употребе дигиталних средстава комуникације	безбедног понашања приликом употребе дигиталних средстава комуникације;
ПРОШЛОСТ СРБИЈЕ	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем.	Уз помоћ наводи најважније догађаје, појаве и личности из прошлости; -У недовољној мери зна основне информације о начину живота људи у прошлости; -Зна шта су историјски извори и именује их уз помоћ; -У недовољној мери сарађује са другима на заједничким активностима;	-Уз подсицај наводи најважније догађаје, појаве и личности из прошлости; -У довољној мери зна основне информације о начину живота људи у прошлости; -Зна шта су историјски извори и именује их уз подсицај; -Уз мању помоћ зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности; -У довољној мери сарађује са другима на заједничким активностима;	-Зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности; -Уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад; -У већој мери зна која су основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода; -Препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч; -У знатној мери сарађује са другима на заједничким активностима;	-У потпуности зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава; -У потпуности препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч; -Повезује результате рада са уложеним трудом; -У потпуности сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
МАТЕРИЈАЛИ	- Не показује минимум знања у	- Разликује смеше и растворе уз помоћ;	- Разликује смеше и растворе уз	- У великој мери идентификује и	- Самостално идентификује и

	складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем.	-Разликује проводнике и изолаторе; -Уз помоћ наводи примере штедљиве употребе електричне енергије; -Уочава магнетизам као појаву; -Препознаје запаљиве материјале и неке мере заштите од пожара;	подстицај. -Разуме појам струјног кола; -Наводи примере штедљиве употребе електричне енергије; -Испитује својство различитих материјала да се намагнетишу; -Препознаје и разликује запаљиве материјале и мере заштите од пожара;	раздваја састојке меша; -Испитује електричну проводљивост различитих материјала; -Направи једноставно струјно коло; -Наводи примере штедљиве употребе електричне енергије и правилне употребе електричних апарата; -Испитује својство различитих материјала да се намагнетишу и углавном наводи примере употребе магнета у свакодневном животу; -Разликује одговарајуће/неодговарајуће поступање у случају пожара;	раздваја састојке меша; -Самостално испитује електричну проводљивост различитих материјала; -Самостално наводи примере штедљиве употребе електричне енергије и правилне употребе електричних апарата; -Наводи примере употребе магнета у свакодневном животу; -Наводи примере превенције и заштите од пожара;
АНГАЖОВАЊЕ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ (активност на часу, израда домаћих задатака,	-Незаинтересован за рад, омета друге; -Потстицање и помоћ га не мотивишу на	- Ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника;	- У подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ,постицај и	-Мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме користећи научне садржаје,	-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге,

ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)	рада; - не поштује правила понашања у групи; - тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.	- задатак не завршава и има грешака; - површан у раду и поштовању правила; - углавном је пасиван у групи	усмеравање - спор и непрецизан у презентацији; - теже исказује своје мишљење; - није самосталан, прати друге; - научено градиво примењује погрешно; - делимучно поштије правила рада.	- поштује правила рада - подржава рад групе и потстиче их на рад; - поуздан, марљив и одговоран; - презентује тачне податке.	редован у извршавању обавеза; - даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; - у презентовању је јасан, тачан и уме да исказе суштину; - уочава битно и разликује га од небитног; - зна добро да организује и води рад у групи; - има високо развијено критичко мишљење
--	---	--	--	---	--

1. ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

ОЦЕНА		ОБРАЗОВНИ НИВО	
одличан(5)	од 85%-до 100%	Напредни ниво	примена
врло добар(4)	од 70%-до 84%	Средњи ниво	разумевање
добар (3)	од 55%-69%	Средњи ниво	репродукција
довољан (2)	од 40%-54%	Основни ниво	препознавање
недовољан (1)	испод 40%		

2. УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора.

Оцена одличан (5) – ученик савладава градиво из природе и друштва, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Активно учествује на часу током обраде новог градива, износи своје мишљење, самостално изводи закључке. Ученик уме да примени научено градиво кроз разне активности, способан је да се сналази у простору и времену. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена врло добар (4) - ученик је способен да функционално усвоји појмове, анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада. **Оцена добар (3)** – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе појмове и термине из предмета Природа и друштво. Задатке обавља делимично уз помоћ наставника.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

3. АНГАЖОВАЊЕ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ

(активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Ангажовање и однос према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)				
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у	-мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на	- незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не

раду, поштује друге, редован у		помоћ, постицај и усмеравање;	интервенцију наставника;	мотивишу на рада;
извршавању обавеза; -даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; -уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.	користећи научне садржаје, -поштује правила рада -подржава рад групе и потстиче их на рад; -поуздан, марљив и одговоран; -презентује тачне податке.	-спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимучно поштије правила рада.	-задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; -углавном је пасиван у групи.	-не поштује правила понашања у групи; -тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.

НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ

Усме но излаг ање	Актив ност на часу	Практ ичан рад	Дом аћи зада так	Те ст	Презент ација	Графи чки рад	Сара дња у тиму	Комуник ација у тиму	Покази вање инициј ативе	Заинтересо ваност
+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -	+ -

(+,- начини који се користе у раду)

Наставник у току целе школске године прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији. Ученик у току часова (часови утврђивања и провере новог градива) добија плусеве и минусе у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску.

Критеријум: +++++ = (5) ++++- = (4) +++-- = (3) ++--- = (2) +---- = (1)

Наставни предмет: **ЛИКОВНА КУЛТУРА**

Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа.

Ученици се у току године оцењују на следеће начине:

- Ангажовање ученика у настави – редовно доноси прибор, показује заинтересованост за рад и учествује у групном раду;
- Напредовање у односу на претходни период;
- Одабир материјала и коришћење у раду;
- Комбинује различите материјале и технике;
- Самостално, креативно и маштовито ликовно изражавање;
- Израђује ликовне радове у складу са задатом темом;
- Учествује у процесу сценског стваралаштва;
- Естетско процењивање свог и туђег рада;
- Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружењу.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученикће бити у стању да:
КОМПОЗИЦИЈА	– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	– тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела;
СЦЕНА	– учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
НАСЛЕЂЕ	– разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;

Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА					
ОБЛАСТ	Критеријуми оцењивања				
	Недовољан (1)	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
КОМПОЗИЦИЈА	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем	- Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	- Уз подстицај распоређује облике, линије, боје и текстуре креирајући композиције различитим техникама и материјалима;	- Самостално распоређује облике, линије, боје и текстуре креирајући оригиналне композиције различитим техникама и материјалима;	- Веома успешно визуелно опажа, креативно и маштовито распоређује облике, линије, боје и текстуре креирајући оригиналне композиције

					различитим техникама и материјалима;
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем	- Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	-Уз подстицај разуме и тумачи једноставнезнаке и симболе из свакодневног живота; -Уз подстицај изражава поруке и информације сликом и текстом;	-Самостално разуме и тумачи једноставнезнаке и симболе из свакодневног живота; -Самостално изражава поруке и информације сликом и текстом;	- Самостално разуме и тумачи једноставне знаке и симболе из свакодневног живота; -Креативно и оригинално изражава поруке и информације сликом и текстом.
СЦЕНА	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем	- Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	- Уз подстицај разуме поступак израде сценографије; -Уз подстицај учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице (израда елемената сценографије). -Уз подстицај развија вештине сарање;	- Самостално разуме поступак израде сценографије. -Креативно учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице (израда елемената сценографије). -Развија вештине сарање;	- Самостално разуме поступак израде сценографије; -Креативно и оригинално учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице (израда елемената сценографије) ; -Развија вештине сарадње;

НАСЛЕЂЕ	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем	- Редовно доноси прибор и заинтересован је за рад.	- Уз подстицај разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; -Уз помоћ користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад	- Процењује и разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; -Користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад	- Самостално процењује и разговара о значају одабраног уметника; Уметничког дела, споменика и музеја. -Користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
----------------	--	--	--	--	---

Наставни предмет: **МУЗИЧКА КУЛТУРА**

Оцењивање ученика се спроводи организовано и прати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, креативност и предиспозиције. Наставник прати развој ученика и објективно одређује степен на којем је ученик савладао програмске захтеве. Наставник током целе школске године води евиденцију о напретку, развоју, залагању и активности ученика на часовима и ту евиденцију бележи у своју педагошку свеску. Свака оцена ученика је јавна и приликом саопштавања наставник је дужан да је објасни.

Ученици се у току године оцењују на следеће начине:

- Певање
- Теорија
- Вежбе (ритмичке мелодијске)
- Активност на часу

Оцењивање ученика на часовима музичке културе спроводи се усменим путем и практично кроз тактирање, свирање и певање.

Оцењивање није искључиво везано за оцену музичких способности већ и у функцији награде за интересовање, активност и љубав према музици. Сваки ученик се приликом оцењивања извођења музике оцењује спрема својих могућности али и спрема личног залагања, труда, рада и активности на часу. На часу

се индиректно оцењује и вреднује доношење прибора за рад, понашање и дисциплина ученика на часу, помоћ осталим ученицима приликом израде неког задатка, активност и труд. Такође се оцењује ангажовање у току извођења одређеног пројекта.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ - Певање - свирање	– пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације:
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; – уочи контраст и понављање у музичком делу;
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	– осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – учествује у школским приредбама и манифестацијама.

Наставни предмет: **МУЗИЧКА КУЛТУРА**

ОБЛАСТ	Критеријуми оцењивања				
	Недовољан (1)	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ - Певање - Свирање - Тактирање - Основе музичке писмености	- Нема основног знања градива, - Не уме да свира ни на ритмичким ни на мелодијским инструментима, - Не зна да отпева ниједну песму која је обрађена на часу, - Изостаје активности на часу, - Нема жељу за радом и напретком.	-Пева песме по слуху и сопственом избору, уз већу помоћ наставника; -Поштује договорена правила понашања при извођењу музике	-Пева песме по слуху и сопственом избору, уз мању помоћ; -Уз мању помоћ препознаје звук и изглед инструмената; -Препознаје различит темпо, динамику уз мању помоћ;	- Зна текстове тражених песама и самостално пева песме по слуху; -Уме да свира на одређеним ритмичким инструментима; -Зна основе музичке писмености. -Коментарише,своје и туђе извођење музике; -Разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;	- Пева самостално, у пару или групи тражене песме поштујући елементе музике; -Самостално, у пару или у групи свира на одређеним ритмичким и мелодијским инструментима; -Тачно примењује основе музичке писмености; -Уме да препозна звук и изглед инструмената; -Повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; -Самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену	- Уз помоћ уме да изнесе своје мишљење о слушаном делу; -Препознаје	- Препознаје музичке инструменте у одређеним композицијама уз	- Препознаје композицију коју је раније слушао; -Уочава контраст и понављање у	-Самостално износи своје мишљење о слушаном делу; -Уочава и препознаје

	довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем.	музичке инструменте и разликује народну и уметничку музику уз помоћ; -Поштује договорена правила понашања при слушању музике.	подстицај; -Разликује народну и уметничку музику;	музичком делу;	контраст, понављање и динамичке разлике у слушаним композицијама;
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем.	- Ликовно изражава музички доживљај уз помоћ.	- Ликовно изражава музички доживљај уз подстицај; - Понавља већ осмишљен покрет;	- Самостално ликовно изражава музички доживљај; -Самостално креира покрет;	- Примењује изражајне музичке елементе; -Осмишљава и изводи једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; -Осмишљава музички одговор на музичко питање; -Осмишљава једноставну мелодију на краћи задати текст; -Самостално креира кореографију;

Наставни предмет: **ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ**

Оценом се изражава:

- 1)оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2)ангажовање ученика у настави;
- 3)напредовање у односу на претходни период;

4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Приликом оцењивања узима се у обзир способност ученика, степен спретности и умешности.

Ученици се у току године оцењују на следеће начине:

1. Однос према раду

2. Физичке способности и усвајање моторичких вештина и спортских дисциплина

(Индивидуални напредак моторичких способности сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуални напредак његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.

3. Физичка и здравствена култура (Користи правила понашања на простору за вежбање како у школи тако и ван ње. Примењује правила игре у складу са етичким правилима. Примењује хигијенске мере пре и после часа).

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе физичког и здравственог васпитања, наставник ће подједнако, континуирано да прати и вреднује:

- Активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата: вежбање у адекватној спортској опреми, редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања, учествовање у ваннаставним и ваншколским активностима и др.

- Приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),

- Достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усавршавању технике)

Узимајући у обзир све критеријуме за оцењивање формира се оцена ученика.

Код ученика ослобођених од практичног дела наставе, наставник прати и вреднује:

- ниво остварености исхода из области Физичка и здравствена култура;

- учешће у организацији ваннаставних активности.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	- примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ - Атлетика - Спортска гимнастика - Основе тимских и елементарних игара - Плес и ритмика - Полигони	- комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно држи тело; - самостално коригује неправилно држање; - правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбалиштима; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - поштује и примени правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА - Култура вежбања и играња - Здравствено васпитање	- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - прати промене у сопственој тежини и висини; - сагледа резултате физичких способности; - препозна здравствено стање када не треба да вежба; - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; - увиди значај правилне исхране за вежбање; - повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета и кретања;

	- користи научена вежбања у рекреацији породице; - правилно реагује у случају повреде у школи; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; - учествује у предлагању садржаја и начина рада.
--	--

Наставни предмет: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					
ОБЛАСТ	Критеријуми оцењивања				
	Недовољан (1)	Довољан (2)	Добар (3)	Врло добар (4)	Одличан (5)
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		- Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз помоћ; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз помоћ;	- Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз подстицај; - Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз подстицај;	- Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз мања одступања; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз мања одступања; -Одржава равнотежу у различитим кретањима; -Правилно подиже, носи и спушта терет;	- Поседује позитивно искуство успешности кроз овладавање правила елементарних и штафетних игара; -Вешто изводи сложеније форме природних облика кретања;

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ - Атлетика - Спортска гимнастика - Основе тимских и елементарних игара - Плес и ритмика - Полигони	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). - Не показује жељу за напредовањем.	-Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз помоћ; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз помоћ; -Одржава равнотежу у различитим кретањима; -Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз помоћ; -Изводи децји и народни плес уз помоћ.	-Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз подстицај; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз подстицај; -Одржава равнотежу у различитим кретањима; -Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз подстицај; -Изводи децји и народни плес уз подстицај.	-Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања уз мања одступања; -Користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу уз мања одступања; -Одржава равнотежу у различитим кретањима; -Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу уз мања одступања; -Изводе децји и народни плес уз мања одступања,	-Поседује позитивно искуство успешности кроз овладавање правила елементарних и штафетних игара; -Спретно учествује у елементарним и штафетним играма; -Покретом изражава своје емоције и искуства, покрет усклађује са музиком -Вешто изводи сложеније форме природних облика кретања;
---	--	--	--	--	---

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА - Култура вежбања и играња - Здравствено васпитање	- Не показује минимум знања у складу са критеријумима за оцену довољан (2). -Не показује жељу за напредовањем.	- Користи основну терминологију вежбања уз помоћ; -Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; -Поштује мере безбедности током вежбања; -Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; -Поштује правила игре; -Навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; -Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;	-Користи основну терминологију вежбања уз подстицај; -Уочава улогу делова тела у вежбању; -Уочи промене у расту код себе и других; -Коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; -Прати промене у тежини и висини код себе и других;	- Користи основну терминологију вежбања уз мања одступања; -Препознаје везу вежбања и уноса воде; -Наведе врсте намирница у исхрани; -Правилно држи тело;	-Користи основну терминологију вежбања; -Повезује ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; -Препознаје лепоту покрета у вежбању; -Придржава се правила вежбања; -Вреднује успех у вежбању; -вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању;
--	---	--	--	--	--

Појединачна бројчана оцена из владања у току полугодишта утврђује се на основу следећих критеријума:

1) Оцену примерно (5) добија ученик који је остварио следеће услове:

- истиче се у извршавању школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада и испуњава их у потпуности и правовремено;
- поштује правила понашања и мере безбедности;
- представља позитиван пример за угледање, истиче се у развоју и неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања;
- својим понашањем и иницијативама које покреће, промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;

- с поштовањем и уважавањем се односи према запосленима у школи и у другим организацијама;
- поштује школску имовину и имовину других;
- има активан однос према очувању и заштити животне средине.

2) Оцену врло добро (4) добија ученик који је остварио следеће услове:

- углавном извршава и испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- углавном поштује правила понашања и мере безбедности;
- има коректан однос према другим ученицима;
- прихвата и примењује правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- бранећи своје ставове мање води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- има коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;
- преузима одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере;
- има коректан однос према школској имовини и имовини других;
- чува животну средину.

3) Оцену добар (3) добија ученик који је остварио следеће услове:

- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- делимично поштује правила понашања и мере безбедности;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- бранећи своје ставове не води довољно рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама повремено подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- нема увек коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;

- прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду, али понавља поступке за које је већ упозорен;
- повремено показује немар према школској имовини и имовини других;
- повремено показује немар према животној средини.

4) Оцену задовољавајуће (2) добија ученик који је остварио следеће услове:

- учестало га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- минимално поштује правила понашања и мере безбедности;
- учестало га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- учестало га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- бранећи своје ставове не води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама ретко подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- не поштује и не уважава запослене у школи и у другим организацијама;
- тешко прихвата одговорност за своје понашање и понавља понашања за која му је изречена васпитна и/или васпитно-дисциплинска мера;
- не чува школску имовину и имовину других;
- показује немар према очувању животне средине.

5) Оцену незадовољавајуће (1) добија ученик који је остварио следеће услове:

- и поред опомена и појачаног васпитног рада не извршава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- не поштује правила понашања и не придржава се мера безбедности;
- и поред опомена учестало крши правила коректног понашања према ученицима, при чему изостаје корекција понашања;
- и поред опомена учестало крши правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему изостаје корекција понашања;
- не поштује личност других ученика и према њима се понаша нетолерантно, угрожавајући и повређујући права и осећања других;
- својим понашањем и иницијативама не подржава и не промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;

- угрожава и повређује права запослених у школи и у другим организацијама;
- не прихвата одговорност за своје понашање и не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада;
- показује деструктивно понашање према школској имовини и имовини других;
- показује деструктивно понашање према животној средини.

Оцене дате на основу става 1. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Ученик је обавезан да редовно похађа наставу.

На оцену из владања у току школске године утиче редовност похађања наставе од стране ученика, као и изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Дигитални свет се реализује на два начина, један део подразумева индивидуално напредовање и праћење, док се други део реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. На крају четртог разреда ученик би требало по областима да буде у стању да:

1. И 2. ДИГИТАЛНО ДРУШТВО И БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА

- промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста;
- исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста;
- уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста;
- активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету;
- активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета;
- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;
- вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења;
- утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
- уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;

3. АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА

- креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање;
- примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику;
 - предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок *Питај и чекај* и блок *Одговор*) у датом једноставном програму;
- креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.

напомена:

- **самопроцена:** неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;
- **вршњачка процена:** ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу);
- **отворена питања:** знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.
- Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

Дакле, (резиме):

- правилно рукује ИКТ уређајима;
- предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а;
- користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж;
- уреди краћи текст и сачува га на рачунару;
- направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје;
- користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог;
- критички бира садржаје са интернета и затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима;
- зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја;

- безбедно користи интернет и по потреби пријави и/или затражи помоћ одраслог.

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
Ниво постигнућа	1. рад у групи	2. познавање тематике	3. размена, повезивање и примена идеја
Истиче се	Ученик сарађује са члановима групе, уважава њихове потребе како би се задатак што успешније обавио. ... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта	Ученик поседује знања, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје. ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка	Ученик размењује идеје са другима и примењује идеје за решавање задатка. ... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта ... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен
добар	Ученик уз мању помоћ наставника сарађује са члановима групе.	Ученик поседује извесна знања и уз мању помоћ наставника учествује у размени идеја.	Ученик уз мању помоћ наставника примењује идеје у решавању задатка.
задовољава	Ученик уз већу помоћ наставника показује низак степен заинтересованости за сарадњу у групи.	Ученик омаловажава мишљење осталих чланова у тиму. Ученик показује низак степен заинтересованости за учешће у активностима.	Ученик уз већу помоћ наставника показује низак степен усвојености знања и способности примене.

г) Презентација/Презентовање рада

Презентација (електронска форма, плакат, паноа...)	Број бодова
Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графикана је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5

Презентовање		
САДРЖАЈ	НАЧИН ИЗЛАГАЊА	РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА
Обухваћени су сви важни делови садржаја след излагања је логичан	Изражавање је а)довољно гласно б)правилно в)јасно	слушаоци са пажњом прате презентацију укључују се питањима и коментарима

Оцене се рангирају на следећи начин:

- 5- у потпуности испунио-ла задатак
- 4- делимично испунио-ла задатак
- 3- уз мању помоћ испунио-ла задатак
- 2- уз већу помоћ испунио-ла задатак
- 1- није испунио задатак

ИОП

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, (ИОП3) применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

ВЛАДАЊЕ УЧЕНИКА

Ученици 4.разреда из **владања** оцењују се на два начина:

1. описно и
2. бројчано

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета. Владање се оцењује најмање четири пута у току године.

Описно оцењивање

Описна оцена из владања утврђује се на основу учениковог односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама, нарочито понашања према другим ученицима, запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери, школској имовини и имовини других лица, заштити и очувању животне средине.

Оцена садржи и васпитну препоруку.

Опис односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама јесте:

- 1) у потпуности извршава обавезе у школи;
- 2) углавном извршава обавезе у школи;
- 3) делимично извршава обавезе у школи;
- 4) углавном не извршава обавезе;
- 5) не извршава обавезе у школи.

Опис понашања према другим ученицима, запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, школској имовини и имовини других лица, изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери, заштити и очувању животне средине јесте:

- 1) представља позитиван пример другима својим односом;
- 2) има најчешће коректан однос;
- 3) понекад се непримерено односи;
- 4) често има непримерен однос;
- 5) најчешће има непримерен однос.

Бројчано оцењивање

Владање ученика трећег разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају полугодишта.

Појединачна бројчана оцена из владања у току полугодишта утврђује се на основу следећих критеријума:

Примерно (5) добија ученик који је остварио следеће услове:

- истиче се у извршавању школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада и испуњава их у потпуности и правовремено;
- поштује правила понашања и мере безбедности;
- представља позитиван пример за угледање, истиче се у развоју и неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања;
- својим понашањем и иницијативама које покреће, промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- с поштовањем и уважавањем се односи према запосленима у школи и у другим организацијама;
- поштује школску имовину и имовину других;
- има активан однос према очувању и заштити животне средине.

Врло добро (4) добија ученик који је остварио следеће услове:

- углавном извршава и испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- углавном поштује правила понашања и мере безбедности;
- има коректан однос према другим ученицима;
- прихвата и примењује правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- бранећи своје ставове мање води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- има коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;
- преузима одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере;
- има коректан однос према школској имовини и имовини других;
- чува животну средину.

Добар (3) добија ученик који је остварио следеће услове:

- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- делимично поштује правила понашања и мере безбедности;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- бранећи своје ставове не води довољно рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;

- својим понашањем и иницијативама повремено подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- нема увек коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;
- прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду, али понавља поступке за које је већ упозорен;
- повремено показује немар према школској имовини и имовини других;
- повремено показује немар према животној средини.

Задовољавајуће (2) добија ученик који је остварио следеће услове:

- учестало га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- минимално поштује правила понашања и мере безбедности;
- учестало га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- учестало га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- бранећи своје ставове не води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама ретко подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- не поштује и не уважава запослене у школи и у другим организацијама;
- тешко прихвата одговорност за своје понашање и понавља понашања за која му је изречена васпитна и/или васпитно-дисциплинска мера;
- не чува школску имовину и имовину других;
- показује немар према очувању животне средине.

Незадовољавајуће (1) добија ученик који је остварио следеће услове:

- и поред опомена и појачаног васпитног рада не извршава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- не поштује правила понашања и не придржава се мера безбедности;
- и поред опомена учестало крши правила коректног понашања према ученицима, при чему изостаје корекција понашања;
- и поред опомена учестало крши правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему изостаје корекција понашања;
- не поштује личност других ученика и према њима се понаша нетолерантно, угрожавајући и повређујући права и осећања других;
- својим понашањем и иницијативама не подржава и не промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- угрожава и повређује права запослених у школи и у другим организацијама;
- не прихвата одговорност за своје понашање и не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада;

- показује деструктивно понашање према школској имовини и имовини других;
- показује деструктивно понашање према животној средини.

Ученик је обавезан да редовно похађа наставу.

На оцену из владања у току школске године утиче редовност похађања наставе од стране ученика, као и изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Ученик који неоправдано изостаје са наставе у току школске године, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања:

- врло добро (4) када неоправдано изостане са 8 часова;
- добро (3) када неоправдано изостане са највише 15 часова;
- задовољавајуће (2) када неоправдано изостане са највише 25 часова;
- незадовољавајуће (1) када неоправдано изостане са 26 и више часова.

Оцена из владања дата на основу нередовног похађања наставе од стране ученика повлачи изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере и то:

- укор одељенског старешине – врло добро (4);
- укор одељенског већа – добро (3);
- укор директора – задовољавајуће (2);
- укор наставничког већа – незадовољавајуће (1).

Закључна оцена из владања утврђује се на основу описних и бројчаних оцена.

Приликом закључивања оцене, а на основу понашања ученика у целини, има се у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским документима, процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде обавеза, за теже повреде обавеза ученика и повреде забране, као и уколико је основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада, њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.

Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује одељењско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године.

Закључна оцена из владања не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник.

Закључна бројчана оцена из владања, не може да буде мања од:

- примерно (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- врло добро (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- добро (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- задовољавајуће (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.
- незадовољавајуће (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене одељенског старешине, нову оцену утврђује одељењско веће гласањем. Нова оцена утврђује се јавним гласањем већине присутних чланова одељенског већа.

Владање ученика на дужем кућном и болничком лечењу, ученика који стиче основно образовање и васпитање код куће и ученика за којег је организована настава на даљину, оцењује се.

A MAGYAR NYELV OSZTÁLYOZÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI A NEGYEDIK OSZTÁLYBAN ÁLTALÁNOS TANTÁRGYI KOMPETENCIÁK

A tanuló alkalmazza a magyar nyelvi ismereteket és az irodalmi művek értelmezésének alapelveit; tiszteletben tartja az igényes nyelvhasználat szabályait, és a nyelvet kreatív módon alkalmazza a szóbeli és írásbeli kommunikáció során. Képes logikusan tagolt szóbeli és írásbeli szöveget alkotni; elsajátítja, hogyan kell olvasni, értelmezni, összevetni és értékelni a nemzeti és nemzetközi kulturális örökség tárházából válogatott olyan szépirodalmi és nem szépirodalmi jellegű szövegeket, amelyek életkorának megfelelnek; felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát, képes az

irodalmi műveket intermediális kontextusba helyezni; képessé válik irodalmi ízlése szerint kiválasztani olvasmányait, valamint megtanulja őrizni, ápolni és szeretni a magyar nyelvet.

Alapszint

Értelmesen beszél, tiszteletben tartja az igényes nyelvhasználat szabályait. Megbecsüli beszédpartnerét, és odafigyel rá. Egyszerű szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni. Ismeri és készségszinten használja a kibővített magyar ábécé nyomtatott és írott betűit, valamint az írásjeleket, egyszerűbb példákban alkalmazni tudja a helyesírási alapelveket. Érthetően és folyékonyan olvas. Különböző céllal képes rövidebb, egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket olvasni és értelmezni. A nem szépirodalmi szövegből képes kikeresni és értékelni az alapinformációkat.

Felismeri a gyűlöletbeszédet mint negatív társadalmi jelenséget. Helyesen használja a mindennapi kommunikációban előforduló szavakat és kifejezéseket. Ismeri az iskolai tanterv által kötelezően előírányzott irodalmi művek szerzőit. Különbőséget tesz a szerzői alkotású irodalmi művek és a népköltészet között. Az iskolai olvasmányokban felismeri az epikai, lírai és drámai művek tematikai alapelemeit.

Középszint

Élőszóban szabatosan fogalmazza meg a véleményét. Közepesen hosszú terjedelmű, de nem bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek alap gondolatait és szerkezeti elemeit képes logikusan és kreatívan megalkotott, egyszerűbb szóbeli, illetve írásbeli szövegben értelmezni. Különböző céllal képes szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket olvasni, értelmezni. Világosan fejt ki az olvasott szövegről alkotott álláspontját.

Megkülönbözteti a magyar hangrendszer hangjait, a magyar nyelvrendszer néhány szófaját (ige, főnév, melléknév, számnév, névelő, személyes névmás, igekötő, névutó), szóelemeit (szótő, toldalék) és mondatfajtaikat, s beszédben és írásban alkalmazni tudja a tanterv által előírt nyelvtani szabályokat.

Helyesen használja szókincsét, az általános iskolai képzés szintjének megfelelően.

Értelmezi az irodalmi szöveg szerkezetének kulcsfontosságú tényezőit, valamint annak tematikai, nyelvi és kompozíciós tulajdonságait. A tantervvel előírányzott irodalmi művek értelmezésekor alkalmazza az alapvető irodalmi szakkifejezéseket. Elemzi az irodalmi műben a kiragadott problémát, s az alapszöveg alapján képes érvekkel alátámasztani véleményét és álláspontját. Önállóan válogatja olvasmányait a gyermekirodalom és a korosztályának megfelelő irodalom köréből.

Haladó szint

Egyszerűbb szóbeli és írásbeli érvelő szöveget tud alkotni. Képes közepesen bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket olvasni és kritikailag átgondolni.

A tanult mondatrészeket felismeri az egyszerű mondatban, és ágrajzot is készít. A nyelvet a kifejezési lehetőségek táráként használja.

Kritikai hozzáállással olvassa, értelmezi és értékeli az iskolai tanterv által kötelezően előírányzott, illetve választható irodalmi műveket. Az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat. Összefüggésében értelmezi az irodalom és más művészetek kapcsolatát. Megérti a művek közötti intermediális kapcsolatokat. Olvassa és értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket.

SPECIÁLIS TANTÁRGYI KOMPETENCIÁK

Magyar nyelv és kommunikációs kultúra

Alapszint

Érti, mi a nyelv, becsüli saját anyanyelvét, és tiszteletben tartja a többi nyelvet is. Felismeri a gyűlöletbeszédet mint negatív társadalmi jelenséget. A hangok, szóelemek és mondatfajták létrehozásakor alkalmazza a nyelvi normát. Helyesen használja a mindennapi kommunikációban előforduló szavakat és kifejezéseket. Érthetően, szabatosan beszél, és figyelmesen, tisztelettel hallgatja beszédpartnerét. Egyszerű szóbeli vagy írásbeli szöveget tud alkotni valamely irodalmi mű keltette élményéről, illetve a mindennapi életből merített témáról. Ismeri és használja a kibővített magyar ábécé nyomtatott és írott betűit, valamint a tanult írásjeleket. Egyszerűbb példákban alkalmazni tudja a helyesírási alapelveket.

Középszint

Megkülönbözteti a magyar hangrendszer hangjait, a magyar nyelvrendszer néhány szófaját (ige, főnév, melléknév, számnév, névelő, személyes névmás, igeikötő, névutó), szóelemeit (szótő, toldalék) és mondatfajtaikat, s beszédben és írásban alkalmazni tudja a tanult nyelvtani szabályokat. Helyesen használja szókincsét életkorának megfelelően. Használni tudja a szótárakat, kézikönyveket és enciklopédiákat. Képes tájékozódni a különböző dokumentumtípusokban (hagyományos és elektronikus ismerethordozók), tömegkommunikációs és hálózaton elérhető forrásokban. Érthetően megfogalmazza a véleményét. Szövegértelmezése során logikus és jól szerkesztett, közepesen összetett szóbeli vagy írásbeli szöveget képes létrehozni.

Haladó szint

A különféle közlési helyzetekben felismeri a kódváltás jelenségét, s maga is képessé válik e kommunikációs magatartás tudatos stratégiáinak kialakítására. A magyar nyelv hangállományáról, a szófajokról és alkategóriáikról, a szóelemekről, valamint a mondatfajtákról tanultakat beszédben és írásban egyaránt alkalmazni tudja. Kialakul az igénye a szókincs folyamatos bővítése iránt. Egyszerűbb érvelő szöveget tud alkotni. Következésképpen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat és alapelveket. Szövegalkotáskor alkalmazza az e-dokumentumok előállításának alapvető szabályait.

Irodalom

Alapszint

Érthetően és folyékonyan olvas. Különböző céllal képes a tanterv által előírt irányított rövidebb, egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket olvasni, megérteni és saját szavaival elmondani. Képes röviden leírni valamely irodalmi mű által kiváltott olvasmányélményét, és a nem szépirodalmi szövegekből kiemelni a kért információkat. Ismeri a tantervben előírt irányított irodalmi művek szerzőit. Megkülönbözteti a szóbeli és a szerzői irodalmat. Az iskolai olvasmányokban felismeri az epikai, lírai és drámai művek tematikai alapelemeit. Benyomásait és következtetéseit a szépirodalmi vagy nem szépirodalmi szövegből vett egyszerűbb példákkal támasztja alá.

Középszint

Képes a tanterv által kötelezően előírt irányított közepesen hosszú terjedelmű, de nem bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket értelmezni. Ismeri a tanult irodalmi szakkifejezéseket, és helyesen alkalmazza őket. Önállóan elemzi az irodalmi szövegben a kiválasztott problémát, és érvekkel tudja alátámasztani véleményét. Ismeri az alapvető olvasási stratégiákat, és a tipikus olvasási helyzetekben alkalmazza is őket. Egyértelműen állást foglal az olvasott szöveg kapcsán. Önállóan válogatja olvasmányait a gyermekirodalom és a korosztályának megfelelő irodalom köréből. Olvasói és nézői érdeklődést tanúsít (pl. szívesen jár könyvtárba, színházba, moziba, él a világháló nyújtotta multimediális lehetőségekkel stb.).

Haladó szint

Élményszerűen és kritikai szemléletmóddal olvas, értelmez és értékkel közepesen összetett irodalmi és nem szépirodalmi szövegeket, az előírt irányított tantervi követelményekkel összhangban. Önállóan fedezi fel és elemzi az irodalmi szövegekben található problémákat. Az értelmezett irodalmi mű kiválasztott tematikai jellemzőit összeveti más művek megfelelő jegyeivel. Összefüggésében értelmezi az irodalom és más művészetek kapcsolatát. Megérti a művek közötti intermedialis kapcsolatokat. Az irodalmi szöveggel kapcsolatos megítélését érvekkel támasztja alá. Az olvasási feladatnak megfelelő olvasási stratégiákat alkalmazza. Tud ajánlani irodalmi művet, s meg is tudja indokolni választását. Szeretetet és megbecsülést tanúsít a nemzeti kultúra, irodalom és egyéb értékek, valamint más népek kultúrája iránt.

Az egyéni különbségek méltányolása az osztályozás folyamán

Az osztályozás a tanuló képességeinek, jártasságának és ügyességének méltányolásával történik.

A kivételes képességekkel rendelkező tanulót, akinek oktatását, nevelését az egyéni fejlesztési tervhez igazították és ezzel a tervvel gazdagították, a megvalósított célok és kimenetek, értékelési szabványok, valamint tevékenysége alapján osztályozzák.

Szociális gondok, fejlődési zavarok, rokkantság vagy más okok miatt tanulási nehézségekkel küzdő tanulót, aki kiegészítő támogatást igényel az oktatásban, nevelésben, az egyéni terv illetve az egyéni fejlesztési terv teljesítése folyamán megvalósított célok és értékelési szabványok alapján osztályozzák.

A tanulót, akinek az oktatásához, neveléséhez szükséges adaptálni a munka módját, helyiséget és a feltételeket, a tevékenysége, a teljesített célok szintje és az előírt értékelési szabványok alapján osztályozzák, oly módon, hogy a nyelvi, motorikai és hallási képességeit, valamint más specifikus nehézségeit figyelembe veszik.

A tanulót, akinek az oktatásához, neveléséhez szükséges adaptálni és megváltoztatni a tartalmakat, valamint az oktatói-nevelői munka kimenetelét, a tevékenysége, az adaptált célok teljesített szintje és az oktatói-nevelői munka kimenetele alapján osztályozzák.

Annak a tanulónak az egyéni fejlesztési tervét módosítják, akinek oktatása, nevelése az egyéni fejlesztési terv alapján történik, de nem teljesíti az adaptált célok és oktató-nevelő munka szerinti követelményeket.

Az osztályzás módja és célja

A munka további tervezése és a tanulók további előmenetele végett, a tanár a tanév elején felméri a tanulók kompetenciáinak fejlettségi szintjét egy adott ágazat, tantárgy, modul vagy a jelen tanév tanítási folyamatra jelentős téma keretein belül (a továbbiakban: kezdeti értékelés).

A kezdeti értékelés eredményeit nem osztályozzák számbelileg, de a tanuló válaszinformációt kap a teljesítményéről.

A kezdeti értékelés eredményeit adatként kezelik a tanítás-tanulás keretében történő iskolai munka fejlesztése érdekében.

Az osztályzás tárgya és fajtái

1. A formatív osztályzás, a lényeges adatok állandó és tervszerű beszerzése a tanulók előmeneteléről, az előírt kimenetek és célok elsajátításáról és a kompetenciák fejlettségi szintjének megvalósításáról. A tanítási-tanulási folyamat szerves része és válaszinformációt tartalmaz a tanár számára a tanulási folyamat további tervezéséhez, javaslatot tartalmaz a tanulók további előmeneteléhez, és a tanár pedagógiai dokumentációjában nyilvántartott.

2. Számbeli osztályozás : (kitűnő-5, jeles-4, jó-3, elégséges-2, elégtelen-1)

Az osztályzat kifejezi:

1) a célok megvalósítását, valamint az előírt, illetve alkalmazott értékelési szabványokat, a megvalósított kimeneteket és a kompetenciák fejlettségi szintjét a tantárgyi program elsajátítása folyamán,

2) a tanulók tevékenységét az oktatásban,

3) az előző időszakhoz viszonyított előmenetelt,

4) a tanuló további fejlődéséhez való utasítását.

A számbeli osztályzás mércéi

ELÉGTELEN (1) OSZTÁLYZATOT KAP AZ A TANULÓ, aki nem teljesíti az elégséges (2) osztályzatra vonatkozó mércéket, és nem mutat érdeklődést a tanulási folyamat, vagy az előmenetel iránt.

ELÉGSÉGES (2) OSZTÁLYZATOT KAP AZ A TANULÓ, AKI:

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK:

1) ismeri és megérti az alapfogalmakat és információkat, és a megadott mérce alapján összeköti őket;

2) elsajátította a megfelelő terminológiát;

3) egyenesen következtet konkrét példával való összehasonlítás és hasonlóság alapján;

4) képes álláspontot választani és kifejezni;

- 5) megfelelő folyamatot és eljárást alkalmaz az egyszerű problémahelyzetek megoldásában ismert kontextusban;
- 6) kizárólagos megkérésre elvégzi az odaítélt feladatokat a csoport többi tagja segédletével; megbecsüli a csoport tagjait és az ötletek sokszínűségét;
- 7) megtervezi és megszervezi a rövidtávú tevékenységeket, a megadott feltételek és források alapján;
- 8) időnként érdeklődik a tanulási folyamat iránt, állandó követéssel megvalósítja az előmenetelre vonatkozó javaslatokat.

NYELVI ISMERETEK

A TANULÓ NAGYOBB SEGÍTSÉGGEL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ A TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat felismeri a szóbeli és írott szövegekben, megfelelő módon használja őket szóban és írásban.
- ☐ Felismeri és megkülönbözteti az igeidőket és -módokat.
- ☐ Az igeidőket és igemódokat funkciójuk szerint használja beszédben és írásban.
- ☐ Az igeekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket.
- ☐ A szavakat szerkezetük és jelentésük alapján osztályozza, jelentésük szerint használja a rokon értelmű, a többjelentésű, az azonos alakú és az ellentétes jelentésű szavakat. A szóalkotás különböző módjait felismeri és alkalmazza.
- ☐ A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi.
- ☐ A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti.
- ☐ A névutókat felismeri és használja.
- ☐ A határozott és határozatlan számnevet, illetve a számnevek fajtáit felismeri és megfelelően használja.
- ☐ A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban.
- ☐ A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben.
- ☐ A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igeekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében.

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK NYELVI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.1.1.1. Érti, mi a nyelv; becsüli, ápolja, szereti saját anyanyelvét, és tiszteletben tartja a többi nyelvet. Felismeri a gyűlöletbeszédet mint negatív társadalmi jelenséget, tudatában van a nyelvi tolerancia fontosságának. Ismeri az ábécét, fel tudja sorolni a magán- és mássalhangzókat. Ismeri a szótagolás és az elválasztás szabályait. Alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt és a mondatvégi írásjeleket (pont, kérdőjel).

1MNY.1.1.2.. A szófajok közül felismeri és megnevezi az igét, főnevet, melléknevet. Képes a következő tulajdonnevek helyes írásmódjára: személynév, állatnév, helységnev, az iskola neve. Képes a főnevek egyes és többes számának megkülönböztetésére.

1MNY.1.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, kérdő, felkiáltó).

1MNY.1.1.4. Ismeri és helyesen használja az olvasmányaiban fellelhető és a mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket.

IRODALOM

A TANULÓ NAGYOBB SEGÍTSÉGGEL MEGVALÓSÍJTJA A KÖVETKEZŐ

A TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit;
- ☐ elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat;
- ☐ felismeri a szöveg átvitt értelmét;
- ☐ felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét;
- ☐ meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;
- ☐ képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva;
- ☐ felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket;
- ☐ az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat;
- ☐ véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást;
- ☐ különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között, felismeri a párbeszédet;
- ☐ megkülönbözteti a prózát és a verset;
- ☐ felismeri a verssort, a versszakot és a rímet;
- megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés);
- az irodalmi műveket össze tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján;
- felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát;
- ☐ képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.);
- ☐ értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket,
- ☐ ismeri az alapvető olvasási stratégiákat;
- ☐ meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

Az IRODALMI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.1.2.1. Felismeri a tantervben előírt alapművek címét és szerzőjét; felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait, meghatározza az irodalmi mű témáját és szereplőit, összefoglalja a cselekményt. Felismeri és megkülönbözteti a prózai és verses formákat. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegektől. Meg tudja különböztetni a fikciót és a valóságot.

1MNY.1.2.2. Különbséget tesz az elbeszélés, a leírás és a dialógus között. Meg tudja állapítani a cselekmény helyét és idejét. Felismeri az idézetet. Felismeri a hasonlatot, megszemélyesítést, ismétlést.

1MNY.1.2.3. Felismeri és értelmezi a tanterv által kötelezően előírányzott egyszerű szövegek konfliktushelyzeteit, a hősök jellemvonásait.

MNY.1.2.4. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. Szövegösszefüggésben értelmezi a szövegek vizuális környezetét (illusztráció, ábra; képolvasás). Tiszteli a nemzeti irodalom és kultúra hagyományait.

NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA

A TANULÓ NAGYOBB SEGÍTSÉGGEL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ

A TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ alkalmazza az alapvető szóbeli és írásbeli kifejezőmódot: tartalom elmondásakor, elbeszéléskor és leíráskor;
- ☐ tud vázlatot írni, szükség esetén azt megváltoztatni és tartalmilag átszerkeszteni a szöveget;
- ☐ alkalmazza az azonos és a rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat;
- ☐ felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak, közmondások, szólások jelentését;
- ☐ a lineáris és nem lineáris szövegben megtalálja az információkat, és azok alapján következtetéseket von le;
- ☐ ismeri az anyaggyűjtés módjait (megfigyelés, emlékezés, képzelet és olvasás);
- ☐ elbeszélő fogalmazást vagy leírást tud készíteni;
- ☐ képeslapot, üdvözlőlapot fogalmaz meg;
- ☐ tud magánlevelet írni és megcímezni;
- ☐ leírást készít tárgyról, növényről, állatról és személyről;
- ☐ kifejezőmódját a kommunikációs helyzetnek (formális és nem formális) megfelelően választja meg;

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK –STANDARDOK

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:

1MNY.1.3.1. Alapszintű kommunikációs kultúrával rendelkezik (törekszik kulturáltan kifejezni gondolatait, megbecsüli beszédpartnerét, odafigyel rá, tiszteletben tartja mások véleményét). Értelmes és szabatos beszédre, helyes artikulációra törekszik. Érthetően és folyékonyan olvas hangosan szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket. Képes rövid, egyszerű, nem szépirodalmi szöveg összefoglalására. Képes figyelemmel követni és megérteni egyszerűbb előadásokat (pl. színielőadás, mesemondás, szavalóverseny stb.).

1MNY.1.3.2. Egyszerű szerkezetű szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni. Képes egyszerű szöveget alkotni szóban vagy írásban, amelyben valamely irodalmi élményét írja le, vagy egy valós, hétköznapi témát fejt ki. Képes üdvözlések (születésnap, karácsony, húsvét stb.), meghívók (évforduló, buli stb.) megírására. Rövid üzenetek írására képes (pl. hova távozott, hol van, miért késik, miért hiányzik stb.).

1MNY.1.3.3. Ismeri és használja a kibővített magyar ábécé nyomtatott és írott betűit, valamint a tanult írásjeleket. Értelmes, nyelvtanilag helyes mondatokat alkot. Írásban tudja a szöveget tagolni (cím, bekezdések) és makroszerkezeti egységekre osztani (bevezetés, tárgyalás, befejezés).

1MNY.1.3.4. Képes rövidebb, egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket) olvasni és saját szavaival elmondani. Képes az olvasási alapstratégiákat alkalmazni (pl. hangos olvasás, néma olvasás) lineáris szövegekre.

1MNY.1.3.5. Eljut az egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes nyelviileg kifejtett információkat kiszűrni a szövegből. Képes az alapinformációk összehasonlítására két rövid, egyszerű szövegben. Képes kritikus hozzáállással átgondolni egy rövid, egyszerű szépirodalmi vagy nem szépirodalmi szöveget (pl. tetszik-e neki a szöveg, érdekesnek/szokatlanak találja-e, nehézséget okoz-e az olvasása stb.).

1MNY.1.3.6. Eligazodik a (z iskolai) könyvtár tér- és állományszerkezetében, ismeri a könyvtárak alapszolgáltatásait, használatuk szabályait, tud könyvet kölcsönözni. Megkülönbözteti a nyomtatott és elektronikus információforrásokat. Az információszerzés érdekében használja a tartalommutatókat. Érdeklődésének megfelelően kulturális eseményeket látogat.

JÓ (3) OSZTÁLYZATOT KAP AZ A TANULÓ, AKI:

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK:

- 1) megérti és önállóan magyarázza az alapfogalmakat és a közöttük lévő kapcsolatokat;
- 2) különböző adattípusokat rendszerez alapkategóriákba a megadott mérce alapján;
- 3) meg tudja fogalmazni álláspontját, értékeli és döntést hoz, meg tudja magyarázni, hogyan jutott a következtetésekig;
- 4) megfelelő folyamatot és eljárást választ és alkalmaz a problémahelyzetek megoldásában ismert kontextusban;
- 5) a követelményekkel megfelelően és világosan mondja el a konkrét tartalmakat (szóban, írásban, vizuálisan, gyakorlati, képzőművészeti és más módon), beleértve az információtechnológiák használatát is;
- 6) önállóan végez rutinos munkafeladatokat szabványosított folyamatok alapján, felszerelést használ a biztonsági követelményekkel, valamint az egészség és környezet megóvásával összhangban.
- 7) az odaítélt feladatokat, a célokkal, kívánatos produktumokkal és a csoporton belüli tervezett munka ütemével összhangban végzi el; megbecsüli a csoport tagjait és az ötletek sokszínűségét;
- 8) megtervezi és megszervezi a rövidtávú tevékenységeket, meghatározza a szükséges időt és forrásokat;
- 9) érdeklődést mutat ki a tanulási folyamat iránt, tekintetbe veszi az előmenetelre vonatkozó javaslatokat és részben megvalósítja ezeket.

NYELVI ISMERETEK

TANULÓ KISEBB SEGÍTSÉGGEL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ
A TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat felismeri a szóbeli és írott szövegekben, megfelelő módon használja őket szóban és írásban.
- ☐ Felismeri és megkülönbözteti az igeidőket és -módokat.
- ☐ Az igeidőket és igemódokat funkciójuk szerint használja beszédben és írásban.
- ☐ Az igeekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket.
- ☐ A szavakat szerkezetük és jelentésük alapján osztályozza, jelentésük szerint használja a rokon értelmű, a többjelentésű, az azonos alakú és az ellentétes jelentésű szavakat. A szóalkotás különböző módjait felismeri és alkalmazza.
- ☐ A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi.
- ☐ A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti.
- ☐ A névutókat felismeri és használja.
- ☐ A határozott és határozatlan számnevet, illetve a számnevek fajtáit felismeri és megfelelően használja.
- ☐ A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban.
- ☐ A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben.
- ☐ A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igeekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében.

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

NYELVI ISMERETEK részterületein a tanuló:

ALAPSZINT

Az alábbi meghatározások a tanulók mindhárom képzési területen elsajátított alapszintű tudására/ismereteire és készségeire vonatkoznak.

A NYELVI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.1.1.1. Érti, mi a nyelv; becsüli, ápolja, szereti saját anyanyelvét, és tiszteletben tartja a többi nyelvet. Felismeri a gyűlöletbeszédet mint negatív társadalmi jelenséget, tudatában van a nyelvi tolerancia fontosságának. Ismeri az ábécét, fel tudja sorolni a magán- és mássalhangzókat. Ismeri a betűrendbe sorolás, a szótagolás és az elválasztás szabályait. Alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt és a mondatvégi írásjeleket (pont, kérdőjel és felkiáltójel), valamint felsorolásnál a vesszőt.

1MNY.1.1.2. Felismeri az egyszerű és az összetett szavakat. A szófajok közül felismeri és megnevezi az igét, főnevet, melléknevet, számnevet, a névelőt, a személyes névmást, az igeekötőt és a névutót. Képes a következő tulajdonnevek helyes írásmódjára: személynév, állatnév, helységnév, az iskola neve. Ismeri az igeidőket, felismeri az ige személyét és számát, képes a főnevek egyes és többes számának megkülönböztetésére. Felismeri és megnevezi a szóelemeket (szótő, toldalék).

1MNY.1.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint (kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító, óhajtó). Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy.

1MNY.1.1.4. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű és többjelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányában fellelhető és a mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. A (hivatalos vagy kötetlen) közlési szándéknak megfelelő szókinccset használja.

IRODALOM

A TANULÓ KISEBB SEGÍTSÉGGEL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ

A TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit;
- ☐ elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat;
- ☐ felismeri a szöveg átvitt értelmét;
- ☐ felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét;
- ☐ meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;
- ☐ képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva;
- ☐ felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket;
- ☐ az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat;
- ☐ véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást;
- ☐ különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között, felismeri a párbeszédet;
- ☐ megkülönbözteti a prózát és a verset;
- ☐ felismeri a verssort, a versszakot és a rímet;
- megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés);
- az irodalmi műveket össze tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján;
- felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát;
- ☐ képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.);
- ☐ értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket,
- ☐ ismeri az alapvető olvasási stratégiákat;
- ☐ meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

Az IRODALMI ISMERETEK részterületein a tanuló:

ALAPSZINT

Az IRODALMI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.1.2.1. Felismeri a tantervben előírt alpművek címét és szerzőjét; felismeri az irodalmi mű jellemző vonásait, meghatározza az irodalmi mű témáját és szereplőit, összefoglalja a cselekményt. Felismeri és megkülönbözteti a prózai és verses formákat. Megkülönbözteti a népköltészetet a műköltészettől, a szépirodalmi szöveget a nem szépirodalmi szövegektől. Meg tudja különböztetni a fikciót és a valóságot.

1MNY.1.2.2. Különbséget tesz az elbeszélés, a leírás és a dialógus között. Meg tudja állapítani a cselekmény helyét és idejét. Felismeri az idézetet. Felismeri a hasonlatot, megszemélyesítést, ismétlést.

1MNY.1.2.3. Felismeri és értelmezi a tanterv által kötelezően előírányzott egyszerű szövegek konfliktushelyezeteit, a hősök jellemvonásait.

MNY.1.2.4. A szépirodalmi művek tudatos, igényes olvasója. Szövegösszefüggésben értelmezi a szövegek vizuális környezetét (illusztráció, ábra; képoltasás). Tiszteli a nemzeti irodalom és kultúra hagyományait.

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA

A TANULÓ KISEBB SEGÍTSÉGGEL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ

A TANULÁSI KIMENETEKET :

- ☐ alkalmazza az alapvető szóbeli és írásbeli kifejezésmódot: tartalom elmondásakor, elbeszélésakor és leírásakor;
- ☐ tud vázlatot írni, szükség esetén azt megváltoztatni és tartalmilag átszerkeszteni a szöveget;
- ☐ alkalmazza az azonos és a rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat;
- ☐ felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak, közmondások, szólások jelentését;
- ☐ a lineáris és nem lineáris szövegben megtalálja az információkat, és azok alapján következtetéseket von le
- ☐ ismeri az anyaggyűjtés módjait (megfigyelés, emlékezés, képzelet és olvasás);
- ☐ elbeszélő fogalmazást vagy leírást tud készíteni;
- ☐ képeslapot, üdvözlőlapot fogalmaz meg;
- ☐ tud magánlevelet írni és megcímezni;
- ☐ leírást készít tárgyról, növényről, állatról és személyről;
- ☐ kifejezésmódját a kommunikációs helyzetnek (formális és nem formális) megfelelően választja meg;

- ☐ helyesen tagolja a szöveget, makroszerkezeti egységekre tudja osztani
- ☐ szemléletmóddal közelít írásához).

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:

ALAPSZINT

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:

1MNY.1.3.1. Alapszintű kommunikációs kultúrával rendelkezik (törekszik kulturáltan kifejezni gondolatait, megbecsüli beszédpartnerét, odafigyel rá, tiszteletben tartja mások véleményét). Értelmes és szabatos beszédre, helyes artikulációra törekszik. Érthetően és folyékonyan olvas hangosan

szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket. Képes rövid, egyszerű, nem szépirodalmi szöveg összefoglalására. Képes figyelemmel követni és megérteni egyszerűbb előadásokat (pl. színielőadás, mesemondás, szavalóverseny stb.).

1MNY.1.3.2. Egyszerű szerkezetű szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni. Képes egyszerű szöveget alkotni szóban vagy írásban, amelyben valamely irodalmi élményét írja le, vagy egy valós, hétköznapi témát fejt ki. Képes üdvözlések (születésnap, karácsony, húsvét stb.), meghívók (évforduló, buli stb.) megírására. Rövid üzenetek írására képes (pl. hova távozott, hol van, miért késik, miért hiányzik stb.).

1MNY.1.3.3. Ismeri és használja a kibővített magyar ábécé nyomtatott és írott betűit, valamint a tanult írásjeleket. Értelmes, nyelvtanilag helyes mondatokat alkot. Írásban tudja a szöveget tagolni (cím, bekezdések) és makroszerkezeti egységekre osztani (bevezetés, tárgyalás, befejezés).

1MNY.1.3.4. Képes rövidebb, egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket) olvasni és saját szavaival elmondani. Képes az olvasási alapstratégiákat alkalmazni (pl. hangos olvasás, néma olvasás) lineáris szövegekre.

1MNY.1.3.5. Eljut az egyszerűbb szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes nyelvtanilag kifejtett információkat kiszűrni a szövegből. Képes az alapinformációk összehasonlítására két rövid, egyszerű szövegben. Képes kritikus hozzáállással átgondolni egy rövid, egyszerű szépirodalmi vagy nem szépirodalmi szöveget (pl. tetszik-e neki a szöveg, érdekesnek/szokatlannak találja-e, nehézséget okoz-e az olvasása stb.).

1MNY.1.3.6. Eligazodik a (z iskolai) könyvtár tér- és állományszerkezetében, ismeri a könyvtárak alapszolgáltatásait, használatuk szabályait, tud könyvet kölcsönözni. Megkülönbözteti a nyomtatott és elektronikus információforrásokat. Az információszerzés érdekében használja a tartalommutatókat. Érdeklődésének megfelelően kulturális eseményeket látogat.

JELES (4) OSZTÁLYZATOT KAP AZ A TANULÓ, AKI:

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK:

- 1) logikailag megszervezi és önállóan értelmezi az összetett tartalmi egységeket és információkat;
- 2) különböző ágazatokból származó tartalmakat és vázlatokat összekapcsol az életből való helyzetekkel;
- 3) különböző adattípust hasonlít össze és több mérce alapján egyszerre rendszerez;
- 4) álláspontot foglal saját értelmezés és indoklás alapján;
- 5) problémát elemez, megfelelő folyamatot és eljárást választ az új problémahelyzetek megoldásában;
- 6) változatosan fejezi ki magát (szóban, írásban, vizuálisan, gyakorlati, képzőművészeti és más módon), beleértve az információs technológiák használatát, a kommunikációt az adott kontextushoz igazítja;
- 7) önállóan végez összetett munkafeladatokat szabványosított folyamatok alapján, felszerelést és szerszámokat választ a feladattal és biztonsági követelményekkel, valamint az egészség és környezet megóvásával összhangban.
- 8) megtervezi a munka ütemét, megszervezi a csoportban történő tevékenységeket, megvalósítja saját feladatait számon tartva a csoportmunka tervezett közös produktumait;
- 9) megtervezi és megszervezi a rövidtávú és hosszútávú tevékenységeket, megállapítja az elsőbbségeket és meghatározza a szükséges időt és forrásokat;
- 10) folyamatosan érdeklődést mutat ki a tanulási folyamat iránt, tekintetbe veszi az előrehaladásra vonatkozó javaslatokat és általában megvalósítja ezeket.

NYELVI ISMERETEK

A TANULÓ FŐLEG ÖNÁLLÓAN, MEGVALÓSITJA A KÖVETKEZŐ A TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat felismeri a szóbeli és írott szövegekben, megfelelő módon használja őket szóban és írásban.
- ☐ Felismeri és megkülönbözteti az igeidőket és -módokat.
- ☐ Az igeidőket és igemódokat funkciójuk szerint használja beszédben és írásban.
- ☐ Az igekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket.
- ☐ A szavakat szerkezetük és jelentésük alapján osztályozza, jelentésük szerint használja a rokon értelmű, a többjelentésű, az azonos alakú és az ellentétes jelentésű szavakat. A szóalkotás különböző módjait felismeri és alkalmazza.
- ☐ A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi.
- ☐ A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti.
- ☐ A névutókat felismeri és használja.
- ☐ A határozott és határozatlan számnevet, illetve a számnevek fajtáit felismeri és megfelelően használja.
- ☐ A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban.
- ☐ A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben.
- ☐ A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében.

A NYELVI ISMERETEK részterületein a tanuló:

KÖZÉPSZINT

Az alábbi meghatározások a tanulók mindhárom képzési területen elsajátított középszintű tudására/ismereteire és készségeire vonatkoznak.

A NYELVI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.2.1.1. Csoportosítani tudja a magánhangzókat a kiejtés időtartama alapján, törekszik a helyes hangképzésre. Ismeri és alkalmazza a betűrendbe sorolás, a szótagolás és elválasztás szabályait. Fel tudja osztani a mássalhangzókat a kiejtés időtartama szerint. Helyesen írja és használja az -e kérdőszót.

1MNY.2.1.2. Felismeri és megnevezi az egyszerű szavakat és az összetett szavakat. A szófajok közül felismeri és megnevezi az ige, főnév (köznév és tulajdonnév), melléknév, számnév (tő-, sorszám- és törtszámnév), (határozott) névelők, a személyes névmás, az igekötő és névutó általános jellemzőit. Felismeri a cselekvést és történést jelentő igéket, az igemódokat, a helyes igeragozást. Le tudja választani a toldalékokat a szótőről.

1MNY.2.1.3. Felismeri és megnevezi a mondatfajtákat a beszélő szándéka és logikai minőségük szerint. Alkalmazza a mondattanhoz kapcsolódó helyesírási tudnivalókat: a megszólítás írásmódját, a halmozott mondatrészek helyesírását, az írásjelek helyes használatát a mondatban. Képes egyszerűbb mondatok elemzésére. Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó).

1MNY.2.1.4. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű, a többjelentésű és a rokon értelmű szavakat. Ismeri és helyesen használja a szépirodalmi művekben, tömegkommunikációs eszközökben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat és kifejezéseket. Ismeri a leggyakrabban alkalmazott idegen szavak magyar megfelelőjét.

IRODALOM

A TANULÓ FŐLEG ÖNÁLLÓAN MEGVALÓSÍTJA A KÖVETKEZŐ
A TANULÁSI KIMENETEKET :

- ☐ ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit;
- ☐ elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat;
- ☐ felismeri a szöveg átvitt értelmét;
- ☐ felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét;
- ☐ meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;
- ☐ képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva;
- ☐ felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket;
- ☐ az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat;
- ☐ véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást;
- ☐ különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között, felismeri a párbeszédet;
- ☐ megkülönbözteti a prózát és a verset;
- ☐ felismeri a verssort, a versszakot és a rímet;
- megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés);
- az irodalmi műveket össze tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján;
- felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát;
- ☐ képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.);
- ☐ értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket,
- ☐ ismeri az alapvető olvasási stratégiákat;
- ☐ meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

KÖZÉPSZINT

Az IRODALMI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.2.2.1. Elhelyezi a tantervben előírt kötelező irodalmi műveket az alapvető irodalmi kontextusokban (magyar irodalom/világirodalom, szóbeli/szerzői). Képes a következő szépirodalmi szövegelemek meghatározására és példákkal való illusztrálására: téma, a cselekmény helye és ideje, főszereplő, mellékszereplő stb.

1MNY.2.2.2. Az iskolai tanterv által kötelezően előírányzott irodalmi művekben a szövegrészletek, a hősök és a helyzetek alapján felismeri a műnemet (líra, epika, dráma) és a műfajt. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: mese, állatmese, monda, elbeszélés, dal stb. Felismeri és megnevezi a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, szólás, találós kérdés, népi gyermekjáték.

1MNY.2.2.3. Megkülönbözteti a kronológiai elbeszélismódot. Ismeri és megnevezi a következő fogalmakat: meseelem, meseformula, valószínű és valószínűtlen elemek, konfliktus stb. Felismeri és megnevezi a hősök jellemét és a szereplők rendszerét, egymáshoz való viszonyát. Megnevezi a leírás formáit: személyleírás, tárgyleírás, tájleírás. Felismeri a humort a szövegekben. Felismeri a refrént, hasonlatot, ellentétet és hangutánzást. Felismeri a verssort, a versszakot és a rímet. Változatos olvasási stratégiákat alkalmaz.

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA

A TANULÓ FŐLEG ÖNÁLLÓAN, MEGVALÓSITJA A KÖVETKEZŐ

A TANULÁSI KIMENETEKET

- ☐ alkalmazza az alapvető szóbeli és írásbeli kifejezőmódot: tartalom elmondásakor, elbeszéléskor és leíráskor;
- ☐ tud vázlatot írni, szükség esetén azt megváltoztatni és tartalmilag átszerkeszteni a szöveget;
- ☐ alkalmazza az azonos és a rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat;
- ☐ felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak, közmondások, szólások jelentését;
- ☐ a lineáris és nem lineáris szövegben megtalálja az információkat, és azok alapján következtetéseket von le
- ☐ ismeri az anyaggyűjtés módjait (megfigyelés, emlékezés, képzelet és olvasás);
- ☐ elbeszélő fogalmazást vagy leírást tud készíteni;
- ☐ képeslapot, üdvözlőlapot fogalmaz meg;
- ☐ tud magánlevelet írni és megcímezni;
- ☐ leírást készít tárgyról, növényről, állatról és személyről;
- ☐ kifejezőmódját a kommunikációs helyzetnek (formális és nem formális) megfelelően választja meg;
- ☐ helyesen tagolja a szöveget, makroszerkezeti egységekre tudja osztani
- ☐ szemléletmóddal közelít írásához).

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:
KÖZÉPSZINT

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:

1MNY.2.3.1. Meg tudja fogalmazni véleményét, és igényes nyelvhasználatra törekedve nyilvános beszédhelyzetben képes kifejtetni gondolatait. A mondatfonetikai eszközök közül tisztában van a hangsúly, a hanglejtés és a szünet szerepével, s kifejezően olvas vagy ad elő egyszerűbb szépirodalmi szövegeket. Képes hosszabb, de egyszerű, nem szépirodalmi szöveg tömörített vagy nem tömörített összefoglalására, elmondására. Vázlatot tud készíteni. Képes figyelemmel követni és megérteni az előadásokat (pl. színielőadás, mesemondás, szavalóverseny stb.). A vitában kulturált módon vesz részt, érvel.

1MNY.2.3.2. Nehézség nélkül használja az írott betűket. A feladott témával összhangban közepesen bonyolultabb szóbeli vagy írásbeli szövegeket tud alkotni a leírás, az elbeszélés és a kifejtés eszközeit alkalmazva. Egyszerűbb irodalmi művek értelmezésekor képes írásban vagy élőszóban koherens szöveget létrehozni. Képes önálló szövegek tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására. Ismeri az udvarias megszólítás formáit. Közlését képes egyéni módon kezdeni és befejezni.

1MNY.2.3.3. Világos mondatokat alkot. Képes szabatos, teljes, jól formált mondatok alkotására, különféle szintaktikai szerkezetek használatára, beleértve a kevésbé bonyolult összetett mondatok alkalmazását is. Tudja a helyesírás szabályait bonyolultabb esetekben is alkalmazni. Írásban ki tudja emelni a címet és az alcímeket. Tudja javítani a szöveget, s ha szükséges, tud tervet változtatni, tartalmilag átszerkeszteni a szöveget. Képes különféle űrlapokat és formanyomtatványokat kitölteni (vezetéknev, utónév, szülők neve, születési év, születési hely, lakcím, telefon, az iskola neve, címe, osztály, tagozat), amelyekkel a mindennapi életben találkozik. Tud magánlevelet írni, s megcímezni.

1MNY.2.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önfejlesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozás céljából) olvas hosszabb, de egyszerű szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. ismeretterjesztő szövegeket). Szélesebb körű olvasási stratégiákat alkalmaz (pl. felkutatja a lényeges információkat, a szöveget korábban szerzett ismereteihez köti, kérdéseket tesz fel, előrelátja a fejleményeket).

1MNY.2.3.5. Eljut a közepesen hosszú, de nem bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes egy kiszemelt kérdéskör vagy eszmei szál alakulását nyomon követni a szövegben. Képes nyelviileg kifejtett (explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni a (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes az alapinformációk összehasonlítására két vagy több szövegben.

1MNY.2.3.6. Képes tájékozódni a különböző dokumentumtípusokban (hagyományos és elektronikus ismerethordozók), tömegkommunikációs és hálózaton elérhető forrásokban. Ismeri a szótárak használati módját. Értelmezi a pozitív kommunikációs mintákat közvetítő egyszerűbb médiaszövegeket1: pl. blog-bejegyzések, képregényeket, animációs filmeket, videojátékokat, dalszövegeket, internetes portálok szövegeit stb. Megkülönbözteti a tényeket a véleményektől.

KITŰNŐ (5) OSZTÁLYZATOT KAP AZ A TANULÓ, AKI: ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK:

- 1) alkalmazza ismereteit,
- 2) kiválogatja, összeköti és értékeli az adatok különböző típusait és forrásait;
- 3) feltételezéseket fogalmaz meg, leellenőrzi és megindokolja a megoldásokat, álláspontokat és döntéseket;
- 4) változatosan fejezi ki magát (szóban, írásban)
- 5) önállóan végez összetett munkafeladatokat
- 6) hozzájárul a csoportmunkához ötletek kialakításával, kezdeményezi és megszervezi a szerepek és feladatok felosztását, a csoport többi tagjának véleményét méltányolja és segít feladataik megvalósításában, főként a csoportmunka folyamán történő „fennakadás” esetén, összpontosít a csoportmunka közös céljára és felelősséget vállal a produktum létrehozásában a megadott időkereteken belül;

- 7) meghatározza az elsőbbségeket és kockázatokat, és ez alapján megtervezi és megszervezi a rövidtávú és hosszútávú tevékenységeket, valamint meghatározza a szükséges időt és forrásokat;
- 8) folyamatosan érdeklődést mutat ki és felelősségteljesen irányul a tanulási folyamathoz, tekintetbe veszi az előmenetelre vonatkozó javaslatokat és megvalósítja ezeket

NYELVI ISMERETEK

A TANULÓ TELJESEN ÖNÁLLÓAN, SEGÍTSÉG NÉLKÜL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ A felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokat felismeri a szóbeli és írott szövegekben, megfelelő módon használja őket szóban és írásban.
- ☐ Felismeri és megkülönbözteti az igeidőket és -módokat.
- ☐ Az igeidőket és igemódokat funkciójuk szerint használja beszédben és írásban.
- ☐ Az igeekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket.
- ☐ A szavakat szerkezetük és jelentésük alapján osztályozza, jelentésük szerint használja a rokon értelmű, a többjelentésű, az azonos alakú és az ellentétes jelentésű szavakat. A szóalkotás különböző módjait felismeri és alkalmazza.
- ☐ A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi.
- ☐ A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti.
- ☐ A névutókat felismeri és használja.
- ☐ A határozott és határozatlan számnevet, illetve a számnevek fajtáit felismeri és megfelelően használja.
- ☐ A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban.
- ☐ A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben.
- ☐ A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igeekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében.

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

A NYELVI ISMERETEK részterületein a tanuló:

HALADÓ SZINT

Az alábbi meghatározások a tanulók mindhárom képzési területen elsajátított haladó szintű tudására/ismereteire és készségeire vonatkoznak

A NYELVI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.3.1.1. Ismeri a nyelv alapvető kommunikációs szerepeit. Képes hallott szövegből kulcsszavakat, kulcsmondatokat kiemelni és értelmezni a szöveg egészét. Vázlat alapján vagy vázlat nélkül összefoglalja a hallott szöveget. Érti a következő fogalmakat: egynyelvűség, többnyelvűség. Bizonyos helyzetekben képes alkalmazni a kódváltás műveletét.

1MNY.3.1.2. Alkalmazza a vesszőt és az idézőjelet. Különbséget tesz az ly és a j használata között. Felismeri és alkalmazza a szóelemző írásmóddal kapcsolatos helyesírási szabályokat a szavakban: hangváltozások, igeidők (időjelek, módjelek). Képes az ígéről és igekötőről tanult ismeretek használatára (személy, szám, idő, mód, ragozás).

1MNY.3.1.3. Felismeri és megnevezi az összes tanult szófaji kategóriát és alkategóriát, ismeri általános jellemzőiket. Alkalmazza a főnévvel kapcsolatos ismereteket (ragos főnevek, pl. kit? mit? kivel? mivel? hol? hová? honnan? kije? mije? kérdésekre válaszoló főnévi alakok). Használja a nagybetűt a következő esetekben: országnévek, folyók, tavak és tengerek nevei, valamint az ezek -i melléknévképzős alakjainak helyesírására. Ismeri a fokozott melléknévek helyesírását. Alkalmazza a szótani ismeretekhez kötődő helyesírási szabályokat (az igekötős igék és a névszó ragozott alakjainak helyesírása; az egy és kételemű tulajdonnévből képzett melléknévek helyesírása; a tőszámnevek, a sorszámnevek és törtszámnevek helyesírása betűkkel; a számok toldalékolása betűkkel; a kekezés helyes írásmódjai).

1MNY.3.1.4. Felismeri, megnevezi és beszédhelyzetben alkalmazza a mondatfajtákat a beszélő szándéka, a logikai minőség és szerkezetük szerint. Mondatelemzéskor felismeri a következő mondatrészeket: állítmány, alany, tárgy, határozó (hely-, idő- és módhatározó), jelző (minőség- és mennyiségjelző). Felismeri a halmazott mondatrészeket. Jártas a mondatelemzésben. Fel tudja vázolni a mondatok szerkezeti ábráját.

1MNY.3.1.5. Jelentéstani szempontból felismeri az egyjelentésű, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat. Ismeri és helyesen használja a szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegekben előforduló (életkorának megfelelő) szavakat, kifejezéseket, frazémákat. Ismeri és helyesen használja az olvasmányokban és a mindennapi kommunikációs helyzetekben előforduló állandósult szókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat. A munkafüzetében, tankönyveiben levő új, ismeretlen szavakat, kifejezéseket önállóan tudja értelmezni a szövegek környezetében.

1 Azok a műsorok, filmek, képek, honlapok, amelyeket a különböző kommunikációs eszközök (pl. a televízió, mozi, rádió, videó, fényképészet, a nyomtatott sajtó, a zenei felvételek, a számítógépes játékok, az internet stb.) hordoznak, illetve továbbítanak.

IRODALOM

A TANULÓ TELJESEN ÖNÁLLÓAN, SEGÍTSÉG NÉLKÜL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit;
- ☐ elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat;
- ☐ felismeri a szöveg átvitt értelmét;
- ☐ felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét;
- ☐ meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;
- ☐ képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva;
- ☐ felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket;
- ☐ az irodalmi műben képes önállóan meglátni a problémákat;
- ☐ véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást;
- ☐ különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlésmód között, felismeri a párbeszédet;
- ☐ megkülönbözteti a prózát és a verset;

- ☐ felismeri a verssort, a versszakot és a rímet;
- megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés);
- az irodalmi műveket össze tudja hasonlítani műfajuk és témájuk alapján;
- felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát;
- ☐ képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.);
- ☐ értelmezi az egyszerűbb nem lineáris szövegeket,
- ☐ ismeri az alapvető olvasási stratégiákat;
- ☐ meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték.

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

Az IRODALMI ISMERETEK részterületein a tanuló:

HALADÓ SZINT

Az alábbi meghatározások a tanulók mindhárom képzési területen elsajátított haladó szintű tudására/ismereteire és készségeire vonatkoznak

Az IRODALMI ISMERETEK részterületein a tanuló:

1MNY.3.2.1. Önállóan értelmezi a tantervi (kötelező vagy választható), közepesen bonyolult irodalmi művek nyelvi és szerkezeti szempontjait; felfedezi, összeköti és elemzi, érvekkel támasztja alá a különböző nyelvi-stilisztikai eszközök szerepét. Az irodalmi műveket össze tudja hasonlítani műfajuk/típusuk és témájuk alapján. Felfedezi az irodalmi művek és más művészeti alkotások kapcsolatát, képes az irodalmi műveket intermediális kontextusba helyezni.

1MNY.3.2.2. Képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva. Felismeri a szövegen belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket. Tud tanterven kívüli irodalmi műveket is ajánlani, és meg tudja indokolni javaslatát. A művészi befogadás során felfedezi az irodalom és a társművészetek kapcsolatát, képes azonosságok és különbségek megfogalmazására.

1MNY.3.2.3. A megadott szempontok alapján értékeli a saját és a másik tanulók irodalmi szövegekhez kapcsolódó írásbeli feladatait, önállóan kutatja az őt érdeklő témát, és felméri a saját előrehaladását, elemzi, értékeli, felülbírálja az irodalmi szövegekről alkotott saját és mások általi véleményt.

Könyvtárba jár és önállóan választ irodalmi alkotást, képes naplót vezetni olvasmányairól. Ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit (cím, fejezet, szerző; tartalom, szömagyarázat). Fejleszti kreativitását és alkotási, önkifejezési készségét.

NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA

A TANULÓ TELJESEN ÖNÁLLÓAN, SEGÍTSÉG NÉLKÜL MEGVALÓSÍTTJA A KÖVETKEZŐ TANULÁSI KIMENETELEKET :

- ☐ alkalmazza az alapvető szóbeli és írásbeli kifejezőmódot: tartalom elmondásakor, elbeszéléskor és leíráskor;
- ☐ tud vázlatot írni, szükség esetén azt megváltoztatni és tartalmilag átszerkeszteni a szöveget;
- ☐ alkalmazza az azonos és a rokon értelmű, valamint az ellentétes jelentésű szavakat;

- ☐ felismeri a mindennapi szóhasználatban a szavak, közmondások, szólások jelentését;
 - ☐ a lineáris és nem lineáris szövegben megtalálja az információkat, és azok alapján következtetéseket von le
 - ☐ ismeri az anyaggyűjtés módjait (megfigyelés, emlékezés, képzelet és olvasás);
 - ☐ elbeszélő fogalmazást vagy leírást tud készíteni;
 - ☐ képeslapot, üdvözlőlapot fogalmaz meg;
 - ☐ tud magánlevelet írni és megcímezni;
 - ☐ leírást készít tárgyról, növényről, állatról és személyről;
 - ☐ kifejezőmódját a kommunikációs helyzetnek (formális és nem formális) megfelelően választja meg;
-
- ☐ helyesen tagolja a szöveget, makroszerkezeti egységekre tudja osztani
 - ☐ szemléletmóddal közelít írásához).

ÉRTÉKELÉSI SZABVÁNYOK -STANDARDOK

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:

HALADÓ SZINT

Az alábbi meghatározások a tanulók mindhárom képzési területen elsajátított haladó szintű tudására/ismereteire és készségeire vonatkoznak

A NYELV- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA részterületein a tanuló:

1MNY.3.3.1. A mondatfonetikai eszközök közül tisztában van a hangsúly, a hanglejtés, a szünet, továbbá a hangszín-, hangmagasság- és tempóváltás, valamint a dinamika szerepével. Kifejezően olvas vagy ad elő közepesen bonyolult szépirodalmi szövegeket. Képes közepesen bonyolult, nem szépirodalmi szöveg összefoglalására, elmondására. Meghatározott műfajokban témának, kommunikációs alkalomnak megfelelő kritikus, egyéni szemléletű, nyelvi-stilisztikai szempontból példás szövegeket, beszámolót alkot. Képes kritikus hozzáállással követni az előadásokat (pl. színielőadás, mesemondás, szavalóverseny stb.), amelyek megfelelnek a korosztályának.

1MNY.3.3.2. Ismeri az anyaggyűjtés módjait, és ezeket felhasználva egyszerűbb szóbeli és írásbeli érvelő szöveget tud alkotni. Egy irodalmi mű értelmezésekor képes írásban vagy előszóban kerekén fogalmazni. Jól osztja el az alap- és kiegészítő információkat, és példákkal támasztja alá mondanivalóját. Valós vagy képzeletbeli tapasztalatokat, szereplőket illetve eseményeket bemutató fogalmazást tud írni.

1MNY.3.3.3. Következtesen alkalmazza a helyesírási szabályokat és alapelveket, amelyeket a kötelező iskolai tanterv előírányoz. Képes olyan szövegeket létrehozni, amelyekben a téma, a kompozíció, a tartalom és a stílus megfelelnek a feladatnak, a szöveg rendeltetésének és a címzettnek (célközönségnek). Levelet ír, és különféle (a mindennapi életben sűrűn előforduló) formanyomtatványokat, űrlapokat tölt ki. Ismeri az e-dokumentumok létrehozásához szükséges szabályrendszer alapvető elemeit.

1MNY.3.3.4. Különböző céllal (pl. informálódás, tanulás, önfejlesztés, esztétikai élmény átélése, szórakozás céljából) olvas közepesen bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegeket (pl. szakszövegeket, tudománynpszerűsítő ismeretterjesztő szövegeket stb.). Olvasási stratégiáit az olvasmány műfajának függvényében választja ki, s az olvasás során helyesbíti/formálja a szöveg jelentése kapcsán levont következtetéseit.

1MNY.3.3.5. Eljut a közepesen bonyolult szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek megértéséig. Képes egy kiszemelt kérdéskör vagy eszmei szál alakulását nyomon követni a szövegben. Képes nyelvileg kifejtett (explicit) és nem kifejtett (implicit) információkat kiszűrni a (lineáris és nem lineáris) szövegből. Képes az alapinformációk összehasonlítására két vagy több szövegben.

1MNY.3.3.6. Tudatosan gyűjt információkat különféle információ-hordozó (nyomtatott, audiovizuális, elektronikus) forrásokból iskolai feladataihoz, és képes azokat a megadott szempontok szerint rendszerezni, szelektálni (pl. portfóliót készíti). Használja a különféle nyomtatott formájú és online szótárakat. Képes kritikai gondolkodás alkalmazásával elemezni a médiaszövegeket az igazságtartalom, a megbízhatóság és a minőség szempontjából. Megfigyeli és megérti a médiaüzenetet.

Az osztályzás módszerei és technikái:

- 1) az előadás és bemutató (művészeti fellépések, kutatások eredményei, jelentések, vitában való részvétel, gyakorlati munkák, versenyeken és szemléken való részvétel és más);
- 2) a munka termékei (plakátok, házi feladatok, prezentációk és más);
- 3) a csoportmunka különböző formáiban és projektekben való részvétel és tevékenykedés, beleértve az interdiszciplináris projekteket is;
- 4) az önértékelési és egykorú társak értékelési tevékenységeiben való részvétel;
- 5) a kiválasztott diákmunkák gyűjteménye – portfólió és más

Írásbeli tudásfelmérők osztályozása

A 15 percnél hosszabb írásbeli tudásfelmérők ütemezését a munkanaplóba jegyzik be, legalább négyszer a tanév alatt. Naponta legfeljebb egy tudásfelmérőt lehet tervezni, illetve legfeljebb hármat egy hét leforgása alatt.

A tanár köteles a tanulókat értesíteni az oktatási tartalmakról, amelyek felmérésére sor kerül, legkésőbb öt nappal a tudásfelmérő előtt.

Az írásbeli tudásfelmérőn kapott osztályzatot a tudásfelmérőt követő nyolc napon belül szükséges beírni a munkanaplóba.

Ha az írásbeli tudásfelmérőn részvevő tanulók több mint fele elégtelen osztályzatot kapott, az írásbeli tudásfelmérőt érvénytelenítik, és megismétlik azon tanulók számára, akik elégtelen osztályzatot kaptak, illetve elégedetlenek osztályzatukkal.

Az írásbeli tudásfelmérők értékelése:

Százalék	Osztályzat
100 - 85	Kitűnő 5
84 - 70	Jeles 4
69 - 55	Jó 3
54 - 40	Elégséges 2
39 - 0	Elégtelen 1

A tantárgy záró osztályzata

A tanuló legalább három osztályzatot kap a félév folyamán. A záró osztályzat számbeli, és a tanév eleje óta kapott valamennyi osztályzat és a tanuló előmenetelének, fejlődésének és tevékenységének, valamint a tanár pedagógiai dokumentációjában begyűjtött adatok alapján határozzák meg.

A tantárgy záró osztályzata nem lehet alacsonyabb:

- 1) kitűnő (5) osztályzatnál, ha valamennyi egyéni osztályzat átlaga legalább 4,50,
- 2) jeles (4) osztályzatnál, ha valamennyi egyéni osztályzat átlaga 3,50 és 4,49 között van,
- 3) jó (3) osztályzatnál, ha valamennyi egyéni osztályzat átlaga 2,50 és 3,49 között van,

4) elégséges (2) osztályzatnál, ha valamennyi egyéni osztályzat átlaga 1,50 és 2,49 között van,
A tantárgy záró osztályzata, szabály szerint, elégtelen (1), ha valamennyi egyéni osztályzat átlaga alacsonyabb 1,50-nél.

Стручно веће 4.разреда

4.а - Жофия Сабо

4.б - Милена Гмијовић

4.ц - Јелисавка Швоња

4.р - Наташа Јеленић